

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54, No. 80,
1939. április 8., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trfb. Arad.

Péntek reggel

Az olasz csapatok bevonultak Albániába

Zog király ellenállásra szólította fel népét — Anglia magyarázatot kért az eseményekről

Olaszország tiszteletben tartja Jugoszlávia érdekeit

Róma. Az olasz csapatok pénteken reggel napfelkelte után, az albániai Valonánál, Durazzónál és Santa Giovanni de Maduzzinál megkezdték a partraszállást. Az ország belseje felé két hadosztály katonái nyomul előre. Albániának legtöbb helyén a lakosság nyugodtan és barátságosan fogadta az olasz csapatokat. Az olasz repülőgépek 400 repülőgépe kering Albánia felett. A repülőparancsot kaptak arra, hogy ne támadják meg a lakosságot és a sűrűbben lakott katonai helyeket is kímélik. A repülőgépek százezer számára szórta le a délelőtti órákban a városok és falvak felett a röpcédulákat, amelyek a következő felhívást tartalmazzák:

— Albánok! Az olasz csapatok, amelyek a ti területeken partra szálltak, olyan nép csapatjai, amelyek évszázadokon át mindig a ti barátaitok voltak. Ne tanúsítsatok felesleges el-

lenállást, amelyet ugvis leverünk. Ne hallgassatok kormányzatokra, amely nyomorúságba akar dönteni és most is ki akar tenni beneteket a felesleges vérontásnak. Ötelsége, a királynak módjában áll itt maradni és itt is fog maradni mindaddig, amíg a rend és a béke helyreállításában erre szükség lesz.

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti, hogy

Valona és Durazzo albán kikötőket az olasz hadihajók bombázták, Tiranából jelentik, hogy olasz repülőgépek keringenek az albán főváros felett, röpcédulákat dobálnak le, amelyek közlik, hogy az olasz csapatok partraszálltak Albániában. Valonát pénteken éjjel erővel bombázták és Durazzo bombázása még mindig folyik.

Megkezdték előnyomulásukat az ország belsejébe az olasz csapatok

A Tiranából érkezett legutolsó jelentések nagy harcokról számolnak be, amelyek Valona körül folynak.

Az olasz csapatok albániai hadmozdulatairól szóló hivatalos jelentés még a következőket közli:

A csapatok partraszállása a kora hajnali órákban Santa Quarantanál, Durazzónál, Valonánál és San Giovanni de Maduzzinál történt meg. Semhol nem került sor ellentállásra, kivéve Durazzót, ahol fegyveres bandák megkísérelték az ellenállást, de ezeket azonnal leverték az olasz csapatok. Durazzóból az olasz csapatok megkezdték előnyomulásukat az ország belseje felé.

Páris. (Rador.) A Havas ügynökség jelentése szerint

pénteken délelőtt olasz csapatok négy albán kikötőben partraszállottak.

Komolyabb ellenállásra csak Durazzóban tálltak.

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség jelentése szerint

a Durazzóban partraszállott csapatok megkezdték előnyomulásukat az ország belseje felé.

A hadmozdulatokban olasz katonai repülőgépek is résztvesznek.

Az albán rádió ellenállásra való felhívása

London. (Rador.) Jólinformált tiranai körökben úgy tudják, hogy az olasz és albán kormányok rövidesen

megkezdik a szükséges intézkedéseket a harcok befejezésére.

Rómából jelentik: Az olasz csapatok Guzzoni tábornok vezetése alatt lépték át az albán

határt. Délelőtt 10 órakor indultak meg a különböző hadtestek, amelyek eddig három várost szálltak meg.

Zog király egy felhatalmazott küldöttséget indított utnak Guzzoni tábornokhoz.

A bizottság a nemzetgazdasági miniszterből, a római katonai attaséból és egy magasrangú tisztből áll.

Párisból jelentik: A francia sajtó híradása szerint

Zog király felszólította a tiranai rádió az ország lakosságát, hogy az utolsó csepp vérig védekezzen a benyomuló olaszok ellen.

Francia értesülés szerint komoly harcok folytak le. Durazzo kikötőjét az olasz légiflotta négyszer és a tengeri haderő kétszer bombázta.

Az albán kormány, — a hírek szerint, — táviratot küldött Mussolinijhez, amelyben hangsúlyozták, hogy az albán nép meghal, de nem hódol be. Feltárták még azt is, hogy azok a bombák, amelyek albán földre hullanak, nemcsak harcosok, hanem gyermekek és asszonyok életét is kioltják.

Tiranából jelenti az albán távirati iroda: Az olasz hadihajók támadása az albán kikötők ellen reggel hat órakor vette kezdetét. A kikötőkben az olaszok erős ellenállásra találtak, úgy hogy a partraszállás sikertelen maradt.

Zog király felhívást bocsátott ki, amelyben felszólította katonáit, hogy utolsó csepp vérig védekezzenek. Ugyanekkor a párisi albán követ tiltakozását jelentette be a fran-

cia kormánynál a történelemért és segítségért kérték az olasz támadás feltartására.

Későbbi jelentés arról számol be, hogy hét ízben verték vissza az olasz támadásokat, de végül is San Giovanni di Meduanal partra szálltak az első olasz katonai egységek. Későbbben Durazzónál sikerült partra jutnia az olasz gyalogságnak.

Római jelentés arról számol be, hogy Valonát, Durazzót és San Giovanni di Meduat az olasz csapatok aránylag gyorsan bevették. Támadásaikat 400 olasz repülőgép segítette.

Olaszországnak szüksége van az Adriára

Az olasz csapatok Albániát teljesen elfoglalják és a rend helyreállításáig tartózkodnak ott.

Az olasz lapok az eseményt külön kiadásban jelentették be és hangsúlyozzák, hogy

az Adriára Olaszországnak szüksége van.

Az olasz lapok az esti órákban írják, hogy Albánia elfoglalása Olaszország magánügye és abba egyetlen nyugati hatalomnak sincs beleszólása. Lord Perth, Anglia római követe, tiltakozását jelentette be az olasz kormánynál az albániai események miatt. Mint Tiranából jelentik,

albán küldöttség indult Rómába, hogy tárgyalásokat kezdjen az olasz kormánnyal. Későbbi jelentés arról számol be, hogy a küldöttséget nem engedték át az olasz katonai gyűrűn, azonban kivánságukat eljuttatták Rómába.

Az olasz lapok rendkívüli kiadásokban, óriási címbetűkkel közlik a Stefani iroda híreit az albániai eseményekről. A lapok különkiadásait a közönség percek alatt mindenütt szétkapkodta, holtott a csapatszállítások híre nem érte várakolva az olasz közönséget, miután egy hét óta mindenki tudta, hogy Albániával kapcsolatban fontos események állanak küszöbön. A Messagero kiemeli, hogy Albánia erőforrásai eddig nem voltak kellőképpen kihasználva, az ország mezőgazdasági termelése primitív volt és Albánia történelmében döntő fordulatot jelent az olasz egységműködés, amelyet az 1924. évi egyezmény teremtetett meg. Ez az egyezmény Olaszországot minden esetleges Albánia ellen intézett támadás idejére segélynyújtásra kötelezte. A Valona körüli olajutak kihasználására feltétlenül szüksége volt Olaszországnak és ezért ennek kihasználására egy olasz társaság kapott már megbízást.

A Lavoro Fascista hangoztatja, hogy az olasz csapatok partraszállását Albánia lakossága a legteljesebb nyugalommal fogadta. Mindenki meg van győződve arról, hogy a nyugati hatalmak bekerítő intézkedéseivel szemben sürgős ellenrendszabályokra van szükség. A Popolo di Roma szerint az lehet mondani, hogy ma már Európa minden népe hadiállapotban érzi magát. De elég egy pillantást vetni a térképre annak megállapítására, hogy Olaszország védelme szempontjából milyen fontossága van az albán tengerpartnak. Nem kell annak stratégiának lenni, aki belátja, hogy ennek a helyzetnek milyen harcászati jelentősége van.

Németország helyesel

Berlin. Az olasz csapatok Durazzóban történt partraszállásával kapcsolatban német hivatalos körökben híre jár, hogy

ez az akció megieles az 1927-ben kötött olasz-albán barátsági szerződés szövegének és szellemének, valamint az albán nép iránti mély rokonszevnék.

Német hivatalos helyen megállapítják, hogy Olaszország nem engedheti meg, hogy az Adriának az olasz érdekek egy fontos partján fekvő ország, a nyugtalanság állandó fészkevé váljék, amely az általános rendet zavarja és ugyanekkor az ott élő olaszok biztonságát fenyegeti. Németország a legteljesebb megértést tanúsítja az olasz érdekeknek e területtel kapcsolatban kifejezésre jutott szempontjai iránt és nem tudja sem megérteni, sem pedig helyeselni, hogy a demokráta ha-

talnak, amelyeknek Albániában nincsenek érdekeik, beavatkozzanak Olaszország jogilag kifogástalan magatartásába és cselekvésébe.

Az esti órákban jelentik, hogy az albániai amerikai meghívott tiltakozását jelentette be az események miatt.

Berlin. (Rador.) Az albán kérdéssel foglalkozva a Deutsche Dienst hangsúlyozza a német-olasz szolidaritást és kijelenti, hogy

a Földközi és Adriai tengerek Olaszország életterét képezik és hogy a Földközi tengeren az olasz érdekek az uralkodók.

A Havas ügynökség ehhez a hirhez hozzátéveszi még azt is, hogy berlini körökben már napokkal ezelőtt tudták, hogy az olasz hadsereg albániai beavatkozása április 7-én kezdődik.

A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy Olaszország hosszú idő óta kísérletezik olyan egyezmény létrehozásán Albániával, amelynek az alapján az Otrantói csatornán és a partok mentén a rendet és a békét helyreállítsák. Kötelessége és

joga Olaszországnak, hogy megvédelmezze az albán területen élő olasz állampolgárokat. Semmiféle alsóházi felszólalás, vagy hipokrita hivatalos nyilatkozat nem akadályozhatja meg a jogos olasz követelések megvalósulását, mert ezt kívánja a fasiszta rend elve, miután Olaszország közvetlen érdekelve van Albániában.

Belgrád. (Rador.) Pénteken délután 3 órakor a tiranai rádióleadó francia, olasz és német nyelven felolvasta az albán király kiáltványát.

Jugoszláv minisztertanács

Belgrádból jelentik: Az olasz események hírére Belgrádban minisztertanácsot tartottak, amely állandó telefonösszeköttetésben volt Romával. Elhatározták, hogy

nem avatkoznak be Albánia megszállásába, miután Albániával semmiféle katonai szerződésé, Jugoszláviának nem volt. Olaszország garantálta Jugoszláviának, hogy albániai érdekeit tiszteletben tartja.

Belgrád. Illetékes jugoszláv körökben kijelentik, hogy Jugoszlávia az albániai eseményeket figyelemmel, de aggodalom nélkül kíséri. Hangoztatják, hogy a jugoszláv kormány továbbra is a két évvel ezelőtt Olaszországgal kötött barátságra építi politikáját. A római kormány ismertette Belgrádban a helyzetet és biztosította a jugoszláv kormányt a jugoszláv érdekek figyelembe vételéről. A pénteken tartott jugoszláv minisztertanácson Cincar Markovics külügyminiszter ismertette a helyzetet. A minisztertanács nem hozott semmiféle határozatot.

Jugoszlávia különben semmiféle különleges rendszabályt nem léptetett életbe.

Belgrád. (Rador.) A Havas távirati iroda jelentik: A jugoszláv kormány a mai nap folyamán fejt ki álláspontját Jugoszláviának adriai érdekeire vonatkozólag. Ugy vélik, hogy Olaszország semmiféle olyan intézkedést nem hoz, ami a jugoszláv érdekeket az Adriai tengeren érintené.

Belgrád. (Rador.) A jugoszláv minisztertanács Pál régensherceg elnöklése alatt pénteken megvizsgálta az albán helyzetet.

London. (Rador.) Pénteken délelőtt Corbin londoni francia nagykövét hosszas megbeszélést folytatott a külügyminiszteriumban az albániai helyzet kapcsolaosan.

Az angol követ Cianonál

London. Az albán eseményekkel kapcsolatban pénteken délelőtt az angol külügyi hivatalban látogatást tett Corbin francia nagykövét, az olasz ügyvivő, a román és a lengyel nagykövetek. Valamennyiüket Halifax lord külügyminiszter fogadta.

Róma. (Rador.) A Lord Perth és gróf Ciano közötti megbeszélés után a következő közleményt hozták nyilvánosságra: Ciano gróf olasz külügyminiszter fogadta Lord Perth, Nagybritánia római nagykövét, aki az albániai helyzetre vonatkozólag jegyzéket nyújtott át az olasz külügyminiszternek. A külügyminiszter felvilágosította a nagykövét a helyzetről és kellő biztosítékokat adott.

Amit Albániáról tudni kell...

Albánia, királyság, a Balkán-félsziget délnyugati részén, 227.538 négyzetkilométer területtel és 1.000.300 lakossal. Tengerparti szegélye keskeny sikság, egyébként hegyvidék. Főterményei: fa, dohány, gyapju. Kivitele: bőr, tejtermékek, dohány, halak, szárnyasok. Iparcikkekben bevételre szorul. Lakossága szkipetári (arnauta), kevés görög és szerb. Eltekintve Szkander bég rövid (1443—1466) uralmától, Albánia idegen hatalmaknak hódolt, így bulgár, bizánci, szerb és török uralom alatt állott. Huszonhét évvel ezelőtt, 1912-ben függetlenítette magát Törökországtól, 1914-ben fejedelemséggé

Zog király felhívja az albán népet, hogy utolsó csepp véreig harcoljon országa függetlenségéért.

Ugyancsak a tiranai rádióleadóban olvastak fel egy-egy felhívást az olasz és a francia néphez. Az első felhívás éles kritikát gyakorol a fasiszta rezsim felett, míg a francia néphez intézett felhívás azt a reményét fejezi ki, hogy segítséget ad Albániának. Cáfolják azt a hirt, mintha az Albániában tartozkodó olasz alattvalókat fegyveres albán bandák megtámadták volna.

Belgrád. (Rador.) A belgrádi rádióleadó jelenti, hogy tegnap hajnalban fél 5 órakor 170 olasz hadihajó jelent meg az albán kikötők előtt. Sanji Quaranta előtt 75, Valonában 20, Durazzóban 38, San Giovanni di Meduában pedig 28 hadihajó kötött ki. Ugyancsak a belgrádi rádió jelentése arról számol be, hogy az olaszok bombázták Durazzót, míg San Giovanni di Meduát tönkrelőtték.

Tirana. (Rador.) Az albán sajtóiroda közli, hogy csütörtökön és pénteken olasz repülőrajok szállottak albán terület fölött. Valona és Durazzo városokat az éjszaka folyamán bombázták.

Páris. (Rador.) A „Paris Midi” című lap részleteket közöl az albán hadsereg számáról: A szárazföldi hadsereg 16 ezer katonából áll, akik között a királyi gárda tagjai is benne foglaltnak. Ezer háromszáz revolverrel, 14 ezer 500 puskával, 360 gépfegyverrel, 92 ágyúval és két repülőgéppel rendelkezik az albán hadsereg. Háboru esetén a férfilakosság nyolcvan százaléka mozgósítható, de nem tudja őket felfegyverezni.

Az albánok ősi eredetű néptörzse, amelynek mintegy fele lakik Albániában, a többi a Balkán egyéb országaiban, Olaszországban és Amerikában szóródott szét. Részből mohamedánok. Kevés iskola, igen sok irástudatlan, különösen a lakosság női részében.

A kis királyság fővárosának, Tiranának mindössze negyvenezer lakosa van. Légikikötő, rádióleadó, Tizenháromeve, 1926-ban itt írták alá az olasz-albán barátsági és biztonsági szerződést. Jelentősebb városai: Korica, Szkutari, Argyrokastró.

A jelenlegi olasz katonai eljárás célja az Otranto-szoros feletti uralom korlátlan biztosítása és ezzel az Adria Földközi tenger felé vezető kijárata teljesen olasz ellenőrzés alá kerül. Albánia megszállása, védnökség alá helyezése, vagy csupán az eddigi olasz-albán viszonyoknak olyanirányú ki-mélyítése, amely az olasz hadsereg fegyverének diktátuma szerint készül és maradéktalanul teszi Róma befolyását Albánia felett, tulajdonképpen azt jelenti, hogy az Adria olasz beltengerré válik. Ez a történelmi tény közelről érinti Jugoszláviát, hiszen csakis a teljesen olasz befolyás alá került Adriára összpontosul tengeri kereskedelme, tehát külkereskedelmi forgalmának jelentős része olasz ellenőrzés alá kerül. Valona és a valonai öböl jelentősége már a világháborúban beigazolódott, Olaszország ugyanis még 1914-ben megszállta Valonát (9.100) lakos).

Az albán királyi pár sorsa

A legújabb tiranai jelentés arról számol be, hogy

Geraldine királyné, aki csak a napokban hagyta el a betegágyát, újszülött gyermekével együtt Görögországba menekült, más hírek szerint viszont a tiranai amerikai követésen tartózkodik. Római jelentés szerint Zog király ismeretlen helyre távozott.

alakult át, 1925-ben köztársasági államformára tért, hogy három év múlva, 1928-ban királysággá változzék államformája. Az olasz tőke behatóan résztvevett az ország fejlesztésében.

„Románia a jószomszédi kapcsolatok megszervezéséért küzd”

— írja a „Romania”. — Tilea román követ londoni tárgyalásai Beck lengyel külügyminiszter elutazott Londonból

Róma. (Rador.) Az egész olasz sajtó főhelyen közli azt a hivatalos jelentést, hogy Grigore Gafencu román külügyminiszter Berlinbe és Európa több más fővárosába utazik. A berlini látogatásról az a vélemény, hogy Románia meg akarja tartani teljes szabadságát az európai eseményekkel kapcsolatban.

London. Beck lengyel külügyminiszter pénteken délután két órakor visszautazott Lengyelországba. Délelőtt még fogadta a francia nagykövét és közölte vele az angol miniszterelnökkel folytatott tanácskozásainak eredményét. Utána

Beck ezredes Tilea Viorel nagykövetünket fogadta kihallgatáson. A lengyel külügyminisztert a Viktoria pályaudvaron Halifax angol külügyminiszter bucsuztatta.

Tilea követ nyilatkozata

London. Beck lengyel külügyminiszter tegnap este, amikor Tileának az angol fővárosba való visszaérkezéséről értesült, azonnal felkeres-

te a román követet, akivel hosszasan tanácskozott.

Tilea Viorel különben délután 17 óra 30 perc kor érkezett meg Londonba, a követ a Press Associated egyik szerkesztőjét fogadta, akinak a következőket jelentette ki:

— Románia külpolitikájának eddig is sarkalatos pontja volt: a béke érdekében mindent megtenni, ami az ország érdekeinek veszélyeztetése nélkül lehetséges. Ezt a békekészséget azonban nem szabad félreérteni, vagy félreaggyarazni. Románia csak olyan békét ismert, amely biztosítja jelenlegi határait. Minden más kísérlet egy fegyverrel támadó Romániát találna magával szemben. El vagyunk határozva arra, hogy fegyverrel védjük meg jogainkat. Ezt az óhajt az egész román nép a magáénak vallja, amiről gyönyörű tanúbizonyságot tett, amikor a hadvezetőség hívó szavára, a részleges mozgósítás alkalmával a nép lelkesen sorakozott a zászló alá.

— Románia függetlensége egyet jelent a terület sérthetetlenségével. Ez a kettő egymástól elválaszthatatlan — fejezte be nyilatkozatát a román követ.

A „Románia” leszögezi az ország külpolitikai magatartását

J. Paleologu, a „Románia” külpolitikai szerkesztője érdekes megállapításokat tartalmazó cikkben foglalkozik Románia külpolitikai magatartásával.

— Anélkül, hogy említést tennénk arról a számos és megismételt nyilatkozatról, amely Romániának a Magyarországgal való kapcsolatokat célzó óhaját juttatta kifejezésre, amely nyilatkozatokat az utóbbi években a román politika felelős tényezői tettek — és itt mellékesen utalhatnánk Románia külügyminiszterének Galati-on, Belgrádban, Varsóban és Bucurestiben elhangzott ama kijelentéseire, a

melyek következetesen Románia jószomszédi politikájáról szólnak — feltesszük a kérdést: Igaz-e, vagy sem, hogy a legutóbbi hónapok eseményei s különösen a legújabb események során Románia magatartását olyan lojalitás jellemezte, amelyet Budapestnek is értékelnie kellett? Igaz-e, vagy sem, hogy a nemzetközi vajadásoknak e korszakában Románia etnikai kisebbségeinek, — amelyek a román többség óriási és egységes tömegében beágyazva élnek — olyan szabadságjogokat biztosított az erről szóló kisebbségi statutumban, amilyen jogokkal más országok és különösen Magyar-

ország kisebbséget távolról sem rendelkeznek?

— Magyarország inkább mint más állam, értékelhette, mindezeket és alkalma volt arra is, hogy igazolásukat megtalálhassa a romániai magyar sajtóban, amely nem tagadhatta le a nyilvánvaló dolgokat: elismervén, hogy kisebbségeink, a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való beilleszkedésükkel, azonosságot vállaltak a román nemzeti többség törekvéseivel és eszményeivel.

— Ami Romániának a legutóbbi nemzetközi eseményekkel szembeni magatartását illeti, az ugyancsak világos és határozott volt. Románia magatartása — mondotta Calinescu miniszterelnök s Gafencu külügyminiszter — világos: *mi nem igénylünk semmi olyant, ami nem a miénk*, de ugyanolyan határozottsággal állítjuk, hogy bárki, aki függetlenségünkhöz, vagy határainkhoz nyúl, *magát szemben találja velünk, kezünkben fegyver lesz, ama rendíthetetlen hittől áthatva, hogy megvereksziünk bárkivel, minden kockázatot vállalva s vagy győzünk, vagy meghalunk.*

— *Mi nem kérjük senki támogatását, senki ellen.* Természetes barátaink vannak és természetes szövetségi kapcsolataink. *A béke és a jóviszony politikáját követjük minden állammal szemben.* Bizonyosság erre a Németországgal és Franciaországgal kötött gazdasági egyezmények. Hasonló egyezmények ezután is köthetők. *Mivel nem folytatunk harcot senki ellen, senkinek nem kérjük a segítségét.*

— Ez viszont nyilván *nem jelenti azt, hogy visszautasítanók valakinek a segítségét, bárholnan is jöjjön*, ha ez a segítség tekintettel van arra, ami Románia létének sarkkövét jelenti, vagyis, hogy *függetlenségünk és természetes határaink között nemzeti integritásunk gránittömböt képez, amelyet senki és semmi nem zuzhat szét.*

— Barátaink, akik segítségünkre kívánnak lenni, tudják ezt és ebben az értelemben örömmel fogadjunk minden nemzeti politikánknak nyújtott támogatást. Elismeréssel vagyunk az angol miniszterelnök iránt a hozzánk intézett bátorító szavakért. Románia nem harcol senki. Magyarország ellen éppoly kevéssé, mint bármely más állam ellen. *Románia a jószomszédi kapcsolatok megszervezéséért és megszilárdításáért a minden téren való lojális viszony kiépítéséért és mindenki természetes jogainak kölcsönös tiszteletbentartásáért harcol.* Ez a harc pedig természetesen nem kelthet elégedetlenséget egyik szomszédunknál sem.

A Timpul cikke

A Gafencu külügyminiszterhez közelálló Timpul a következőket írja:

„Ezen eseményekkel és helyzettel szemben Románia pozíciója világos. Kötelezettségeit Románia respektálja, mint a múltban is. De, amint a múlt héten a miniszterelnök és külügyminiszter kijelentette, *Románia meg fogja védeni függetlenségét — minden körülmények között és minden helyzetben.*”

„Ezt a politikát kategorikusan meghatározta Grigore Gafencu külügyminiszter, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának ülésén: *„Románia bebizonyította az elmúlt napokban, hogy tényekkel dolgozik a békéért és reális alapon szervezi meg a népek közötti reális kapcsolatokat. Kimutatta, hogy el van határozva arra, hogy fegyverrel a kezében megvédje függetlenségét és határait. Ha valaki ezekhez hozzászól, Románia harcolni fog.*”

Ez a nyilatkozat minden kommentárt feleslegessé tesz. Románia boldog lenne, ha abba a helyzetbe kerülne, hogy függetlenségét fegyverrel védje meg, hősies harcában mások támogatását is megkapja.

Az ideál azonban az lenne, hogy mindenki támogatását megkapja igazságos politikája szempontjából, amely függetlenségj tradíciójából fakad. — Egy ilyen támogatás a békét jól megerősített alapokra helyezné. — fejezi be cikkét a Timpul.

Olasz—német vezérkari tárgyalások

Róma. (Rador.) Pariani tábornok hadügyi államtitkár és az olasz nagyvezérkar főnöke Innsbruckból visszatérve nyomban a Veneziapalotába ment, ahol jelentést tett azokról a megbeszélésekről, amelyeket Keitel tábornok-

kal, a német hadsereg főparancsnokával folytatott.

Róma. (Rador.) Göring tábornok San Remoból különvonaton Genuán át Firenzébe utazott.

Róma. Itteni politikai körök szerint az olasz és a német vezérkari főnökök innsbrucki találkozója az olasz kormány diplomáciai ellentámadásának megindulását jelenti. Angol

kormánykörökben — írja a Giornale d'Italia — meg vannak róla győződve, hogy Spanyolország a közelmúltban csatlakozott az antikomunista paktumhoz és Innsbruckban a vezérkari főnökök elsősorban a paktum katonai kiterjesztéséről tárgyaltak. A vezérkari főnökök találkozója előtt Mussolini és Hitler több ízben hosszas telefoni megbeszélést folytattak és kicserélték egymással értesítéseiket.

Beck nyilatkozik az egyezményről

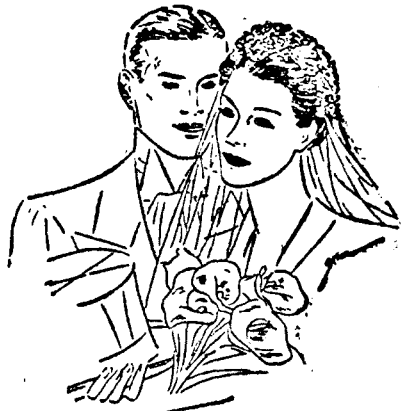
London. (Reuter.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap este fogadta a nemzetközi sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette:

— Igen könnyű dolgom volt Londonban, mert a két ország között nem állott fenn a legcsekélyebb nézeteltérés sem, annak a kívánságnak tekintetében, hogy fenn kell tartani a békét mindenki érdekeinek figyelembe vétele mellett. Ugy véltük, hogy jogunk van eszméinket és az együttérzésünket Chamberlain miniszterelnök ur világos és őszinte jelentésével kihirdetni. Erre a jelentésre támaszkodva optimisztikusan nézek a jövő elé, tekintettel az állandó szilárd angol-lengyel együttműködésre. Ezután azt mondotta a külügyminiszter, hogy a most megkezdett műki-gészítést rá lehet bízni a normális diplomáciára.

Arra a kérdésre, hogy milyen hatással lesz a politikai helyzetre a politikai egyezmény, Beck így felelt:

— Lengyelország politikája nem alapul ellentmondásokon. Eddigi politikánk szemellett tartásával most is alkalmazzuk azt az elvet, hogy hűek maradjunk kötelezettségeinkhez és soha nem vállalunk újabb kötelezettségeket, amelyek ellentmondásba kerülnek a már elvállaltakkal.

A külügyminiszter kifejtette, hogy a lengyel—orosz viszony továbbra is az 1932. évi egyezményen alapszik. A román—lengyel együttműködésről szólva, azt mondotta, hogy ennek a kérdésnek a rendezése csak közvetlen tárgyalá-

Javasz-Javasz

Nem e látszik meg az Ön arcborján is egy kisse a tél

sáppadt színe . . . ? A Three Flowers puder mindenesetre frissé és

bajosa teszi, mert amellett, hogy eltakarja a kis szépséghibákat, áttetszik

alóla a bőr meleg tónusa és így az Ön arcbőre természetes szépségével

hat. Tegyen még ma egy kísérletet! Kellemesen fogja me-

lepni Önt eme finom puder gyöngéd puhasága, diszkrét

színe és min denekelőtt saját arcának természetes szépségét

A Three Flowers puder leheletfinoman rakható fel és

csodálatosan tapad; az Ön számára állítjuk elő és színárnyalatai úgy

vannak kipróbálva, hogy egyformán előnyösen hatnak úgy nappali mint

mesterséges világításnál.

H U D N U T

Puder és Krém

kal, a német hadsereg főparancsnokával foly-

Róma. (Rador.) Göring tábornok San Re-

Róma. Itteni politikai körök szerint az olasz és a német vezérkari főnökök innsbrucki találkozója az olasz kormány diplomáciai ellentámadásának megindulását jelenti. Angol

kormánykörökben — írja a Giornale d'Italia — meg vannak róla győződve, hogy Spanyolország a közelmúltban csatlakozott az antikomunista paktumhoz és Innsbruckban a vezérkari főnökök elsősorban a paktum katonai kiterjesztéséről tárgyaltak. A vezérkari főnökök találkozója előtt Mussolini és Hitler több ízben hosszas telefoni megbeszélést folytattak és kicserélték egymással értesítéseiket.

Beck nyilatkozik az egyezményről

London. (Reuter.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap este fogadta a nemzetközi sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette:

— Igen könnyű dolgom volt Londonban, mert a két ország között nem állott fenn a legcsekélyebb nézeteltérés sem, annak a kívánságnak tekintetében, hogy fenn kell tartani a békét mindenki érdekeinek figyelembe vétele mellett. Ugy véltük, hogy jogunk van eszméinket és az együttérzésünket Chamberlain miniszterelnök ur világos és őszinte jelentésével kihirdetni. Erre a jelentésre támaszkodva optimisztikusan nézek a jövő elé, tekintettel az állandó szilárd angol-lengyel együttműködésre. Ezután azt mondotta a külügyminiszter, hogy a most megkezdett műki-gészítést rá lehet bízni a normális diplomáciára.

Arra a kérdésre, hogy milyen hatással lesz a politikai helyzetre a politikai egyezmény, Beck így felelt:

— Lengyelország politikája nem alapul ellentmondásokon. Eddigi politikánk szemellett tartásával most is alkalmazzuk azt az elvet, hogy hűek maradjunk kötelezettségeinkhez és soha nem vállalunk újabb kötelezettségeket, amelyek ellentmondásba kerülnek a már elvállaltakkal.

A külügyminiszter kifejtette, hogy a lengyel—orosz viszony továbbra is az 1932. évi egyezményen alapszik. A román—lengyel együttműködésről szólva, azt mondotta, hogy ennek a kérdésnek a rendezése csak közvetlen tárgyalá-

sok után lehetséges. Bucuresti és Varsó között. Kijátás van rá, hogy ezek a tárgyalások rövidesen megindulnak.

UKANIA premiernő

DEANNA DURBIN

Legszébb, legvidámabb zenés vígjátéka!

„Három kis ördög”

Jegyelővét: Delelőtt 11-től.

Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Husvét vasárnap ünnepi premier!

Spanyolországgal is foglalkozott az olasz-német vezérkari értekezlet

Londonban azt hiszik, hogy a vezérkari főnökök mostani tanácskozása nemcsak a tengelyhatásnak megerősítését célozza, de kiosztották Spanyolország részére azt a szerepet, amelyet az esetleges háborúban ez az ország játszani fog.

A Lavoro Fascista szerint Mussolini nagyszabású diplomáciai akcióba kezdett Délkelet-Európában. Más lapok azt írják, valószínűnek látszik, hogy a Berlin-Róma tengely a napokban megerősíti diplomáciai ellentámadását, a mely ki fog terjedni egész Európára és a Földközi-tenger államaira is.

Sajtóvélemények az angol-lengyel egyezményről

Az újságok kiemelkedő nagy fontosságot tulajdonítanak az angol-lengyel egyezménynek, amely leszögezi a kölcsönös segítségnyújtás kötelezettségét. Az újságok megállapítják, hogy az angol-lengyel egyezmény csak akkor lesz teljes, ha Anglia hasonló egyezményt köt Romániával és Románia viszont Lengyelországgal állapodik meg a kölcsönös védelemre vonatkozóan. Az angol-lengyel segítségnyújtási egyezmény így angol-lengyel-román megállapodássá válnék.

Az újságok jelentik, hogy lengyel magasrangú katonatisztekkel álló bizottság már a legközelebb Londonba utazik, hogy a lengyel katonai felszerelés tökéletesítése tárgyában tanácskozást folytasson. Mint ismeretessé vált, az angol kormány harminc millió font hitelt nyújt Lengyelországnak.

Az Epoque megállapítja, hogy a diktatorikus államok katonai tevékenysége sokkal nyugtalanítóbb, mint a diplomáciai tevékenysége.

Ezt mutatja az a törekvésük is, hogy igyekeznek stratégiai helyzetüket megerősíteni, mi-

előtt még az európai krízis kitörne. A Le Jour berlini tudósítója jelenti, hogy a németek nem is titkolják csalogottságukat az angol-lengyel egyezmény miatt. A Völkischer Beobachter a legélesebben bírálja Lengyelország magatartását és azt írja, hogy Lengyelország büntetésévé válik azoknak a merénylőknek, akik Európa békéjére törnek. Eljárását nem igazolhatja azzal sem, hogy nem volt más módja a német veszedelem meggátolására.

Németország hajlandó volt Lengyelország területi függetlenségét egy negyedévszázadra biztosítani és nem kívánt egyebet, csak egy kis területet, amelyen németek laknak és szabad utat Északkeletnémetország felé.

Páris, Daladier miniszterelnök pénteken délelőtt hosszasan tanácskozott Bonnet külügyminiszterrel. Utána a külügyminiszter a szovjetország, a román és a török nagykövete- ket fogadta kihallgatáson.

Seiyemharisnyát,

férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és órna keztyűt, szvettort legolcsóbban

Bogyónál,

Str. Eminescu 1. (Corso-mozsi mellett)

Akinek személye váratlanul előtérbe került

I. Zog, az albánok királya

Miniszter, köztársasági elnök, király — Milyen reformokat valósított meg Zog király

Száz évvel ezelőtt amikor Görögországban, Bulgáriában és Szerbiában éledni kezdett a nemzeti öntudat, alakult meg „skiptarok” földjén az Albán Liga. De csak 1908-ban, az Ifjútörökökkel való szövetségkötés után lépnek a cselekvés terére és 1912-ben egy országos felkelés után — miután már Törökország is megadná az autonómiát — kiáltják ki Albániát független, szabad állammá. A londoni nagykövetségi konferencia után 1912. december 20-án — utólag — el is ismeri ez a függetlenséget és két évvel utóbb: 1914. márciusában Albánia megkapja első uralkodóját és fejedelmét Wied herceg személyében.

Pünkösdi királyság volt. Wied herceg még ugyanazon év szeptember 3-án kényszerül elhagyni Albániát, amelyet szintén elárasztanak a világháború hullámai. Olaszország már 1914. decemberében megszállja Valonát — a szerbek és montenegróiak pedig a következő évben elárasztják az ország legnagyobb részét. Ferrero olasz tábornok 1917. nyarán proklamálja a független Albániát — Itália protektorátusa alatt.

Ez Albánia multja dióhéjban; és ilyen körülmények között virradt erre az országra a nagy háború utáni béke, amely számára a függetlenség kivívásának harcát jelentette.

És ezzel elkövetkezett Achmed Zognak — Albánia mostani királyának — nagy szerepe a történelmi színpadán.

A Zog-család — Zog-Mat — már négyszáz éve fontos és vezető szerepet játszott Közép-Albániában, mint a Mat-törzs feje. Nyugati rangfokozat szerint tulajdonképpen hercegek voltak a Zogok már a XV. században, akik kezdetben elkeseredetten védekeztek a török invázió ellen.

A szülők

Zog I. apja, Dsmal Zogu pasa 1908-ban halt meg 41 esztendőskorában, mint a készülő albán szabadságharc legfőbb vezetője. Hét gyermeket hagyott hátra: hat leányt és egy fiút, a mostani albán királyt. Az özvegy, az ugyancsak ősrégi albán törzsfőnöki családból származó Toptani Sadije, gondoskodott ettől kezdve Achmed Zog bey neveléséről. Tizenhárom éves volt apja halálakor az egyetlen fiú, akit ekkor a konstantinápolyi katonai akadémiára küldtek, ahol az ifjútörök-mozgalom számos vezetőjével barátkozott össze.

Harc és politika

Az egész albán nép ebben a fiatalemberben látta eljövendő vezérét, amikor az 1912. nyarán hazatért. Ekkor tört ki a Balkán-háború. Az első csaták már az albán hegyvidék fővárosát, Skutarit veszélyeztették. A fiatal Achmed Zog sebtében zászlója alá szólított 2000

harcost, akiknek élén sikerült előbb a montenegróiak, azután a szerbek inváziós kísérleteit visszavernie. Tizenhét esztendő volt csupán, amikor Ismail Kemal beynek — az akkori összes albán törzsek akkori képviselőjének — felszólítására résztvett az albán Alkotmányozó Nemzetgyűlésen, amelyen kikiáltották Albánia teljes függetlenségét 1912. novemberében. A tanácssteremből csapataihoz sietett vissza Achmed Zog, akinek a következő évben újból fegyverrel a kezében kellett a beözönlő szeb csapatok ellen megvédenie hazája területi épségét.

A sors forgandósága

Amikor Wied herceg 1914. március 7-én ünnepélyesen bevonult Durazzóba: Achmed Zog az új fejedeleme védelmére sietett, amikor tulajdon nagybátyja, Essad pasa tábornok csapataival körülrzárta Wied herceget Durazzóban. Kétezer emberrel sikerült is Zognak átörnie az ostromgyűrűt, de az időközben kirobant világháború lehetetlenné tette az új fejedelem uralkodását és visszatért Németországba.

1916. januárjában osztrák-magyar csapatok vonultak be albán területre, amire Achmed Zog előbb Durazzóban, aztán az összes nagyobb városban kitiizette a független Albánia lobogóját. Albánia függetlenségé mellett kívánt ezzel demonstrálni. Kinevezték cs. és k. ezredessé; a husz éves fiatalembert ez a kitüntetés nem szerelte le; rendkívül ragaszkodott ahhoz, hogy Albánia függetlenségét a háború alatt is tiszteltben tartsák. Albán delegációt vezetett Bécsbe, hogy ott elérje az albán függetlenség elismerését. Miután nem kapta meg amit akart, viszont álláspontjából semmit sem engedett; megakadályozták, hogy visszatérjen Albániába és udvarias formában ugyan, de internálva tartották Bécsben. A fiatal Zog a kényszerű túllétséget arra használta fel, hogy szorgalmasan hallgatta az egyetemi előadásokat és olvasott a könyvtárakban. Tanult és készült...

Miniszter

Végre befejeződött a nagy háború. Ekkor kiderült, hogy az 1915. április 26-i londoni titkos szerződés kimondotta Albánia felosztását. Achmed Zog sietve hazatért. Elsősorban a belső egység létrehozását tartotta sürzősen szükségesnek. 1920. januárjában Lusnában végre össze isült az összes albán törzsek képviselőitől a nemzetgyűlés, amely nemcsak tiltakozott a londoni szerződés ellen, hanem törvénytelennek deklarálta az Essad pasa vezetése alatt álló durazzói kormányt, hanem meg is választotta egyhangulag azt az új nemzeti kormányt, amelynek a független Albániát minden külföldi törekvéssel szemben meg kellett védeni. Ennek a kormánynak, amelynek elnöke Djafer

Ypi — külügyminisztere pedig Fan Noli püspök volt; belügyminisztere a huszonötéves Achmed Zog lett.

Alkotmányozó nemzetgyűlést hívtak egybe: az ellenzék azt remélte hogy Achmed Zoggal szemben nagy többséget fog kapni. Megfordítva történt. Erre az első parlamenti ülés alatt, 1924. február 23-án merényletet követtek el Zog ellen, akit önkéntesleg meg is sebesített. Hogy megakadályozza a fenyegető polgárháborút, Achmed Zog lemondott. Az ellenzék azonban még így is félt Zog nagy befolyásától és úgy látszott, hogy ha vállalja a kormánycsapatok főparancsnokságát amelyet felajánlottak neki, akkor egész Albánia két táborra fog szakadni. Hogy ezt elkerülje, Achmed Zog lemondott és önkéntes számkivetésbe ment — Belgrádba.

A felkelők erre bevonultak Tiranába és az orthodox püspök, Fan Noli lett a miniszterelnök. Csakhamar kiderült azonban, hogy az új kormány teljesen tehetetlen volt, aminek elsősorban az állampénztár tökéletes üressége volt az oka. Erre Fan Noli személyesen ment el Genfba, a Népszövetséghez, kölcsönért. Pénzt természetesen nem kapott, Fan Noli ekkor a szovjet-kormányhoz fordult és azzal kötött titkos szerződést. A szovjet nyomban el is küldötte új követét Tiranába Kraviczky vezérkari ezredes személyében.

Köztársasági elnök

Ezalatt Achmed Zog Belgrádból feszülten figyelte a hazájában történeteket és — önkénteseket gyűjtött. 1924. december közepén azután csapatai élén átlépte az albán határt. A hegyi törzsek megváltójuként üdvözölték és azonnal fegyveres kíséretül csatlakoztak hozzá. Achmed Zog kardcsapás nélkül vonult be Tiranába, ahonnan Fan Noli és a forradalmi kormány többi tagja már idejekorán külföldre menekült. A nemzetgyűlés Achmed Zogot bizta meg a kormányalakítás sal és 1925. január 22-én őt választotta meg, hét esztendőre, az újonnan kikiáltott Albán Köztársaság elnökévé.

Nagy reformok

Az új elnök nyomban számos fontos reformot vezetett be. A katonakötelezettséget hat hónapra szálította le és külön miliciát és csendőrséget alakított, amelynek kiképzésére angol szervezőket hívott meg. De legfőképpen az az invezkedése hatott és nyerte meg számára az eddig ellenséges szívet is, hogy Albániában, a vérbosszu, a gyilkosságok és meg nem bocsátás ősi hazájában általános amnesztiát hirdetett. Ugyanakkor az összes törzsek véneinek általa egybehívott gyűléseztén az egész népet testvéri együttműködésre szólította fel, a közös haza javára.

Még 1925. júniusában sikerült Zognak egy olasz pénzcsoport segítségével megalakítania az Albán Nemzeti Bankot egy ötvenmillió aranyfranknyi kölcsönnel.

Szövetség

A következő év novemberében Észak-Albániában egy újból nyilvánvalóan kívülről szított, nagyobb méretű lázadás tört ki. Achmed Zog vasököllel gyorsan leverte ugyan ezt a felkelést is, de felismerte, hogy szüksége van arra, neki és az országnak, hogy egy nagy és erős népre támaszkodhassék, ha biztosítani akarja Albánia békéjét. 1927. november 22-én megkötötte tehát Olaszországgal azt a husz évre szóló véd- és dacsövetséget, amely ezt a békét és biztonságot szavatolja. Jugoszlávia eleinte nem akarta tudomásul venni ezt a szerződést, amely azonban a Népszövetség nél történt bejelentés és elismerés után megtámadhatatlan hatályúvá vált.

Király

Nyolc esztendőig tartó szívós, céltudatos és rendkívül ügyességről tanuskodó munka után Achmed Zog ilyképen nemcsak Albánia függetlenségét állította helyre, hanem a belső rendet és nyugalmat is és a teljes külső biztonságot. Ezt a nagy teljesítményt ismerte el hálásan az albán nemzetgyűlés, amikor 1928. szeptember 1-én Albánia államformáját királysággá változtatta és első királyaként Achmed Zogot kiáltotta ki:

Zog I. az albánok királya

névvel.

A királyság az alkotmány értelmében örökletes Achmed Zogu családjában a Házi törvényekben előírt sorrend szerint.

A király és a nők

Zog I. uralkodó alapelve a meggyőzés — nem az erőszak. Az általa inaugurált új Polgári Törvénykönyv teljes egyenjogúságot biztosít a nőknek, ami annál merészebb újítás, mert Albánia lakosságának 70 százaléka ma is mohamedán. És ennek a mohamedán népességnek asszonyai a király rábeszélésére, nem pedig parancsára vetették le a fátylat, amely nélkül pedig mohamedán nő mindaddig elképzelhetetlen volt. Bizonyos, hogy a királyt ebben az elhatározásában erősen támogatták az édesanyja, akihez ritka gyermeki szeretettel ragaszkodik és nővérei, akik a nőtlen királynak nagy segítségére vannak a reprezentációs és udvari életben. A király ma 44 éves; 1895. október 8-án született és mint köztudomású, Apponyi Gerakine grófnőt vette feleségül.

CORSO-MOZGO

Vasárnaptól kezdődőleg:

HARRY PIEL

320. számú szökevény

Idégtépően szenzációs és művészi, természetes keleti felvételek. Paramount hirdad.

MÁRTON ÁRON:**„Isten dicsőségéért és a lelkek békéjéért kell dolgoznom“****Pásztorlevelet intézett híveihez Márton Áron erdélyi püspök**

Kolozsvárról jelentik: Márton Áron gyulafehérvári püspök, akit a közelmúltban szenteltek püspökké és aki Őfelsége kezeihez a napokban tette le az esküt, eskütétele után híveihez és lelki pásztoraihoz pásztorlevelet bocsátott ki. Ez a pásztorlevél mindennél ékebben fejezi ki az új és máris rendkívül nagy szeretetnek és közbecsülésnek örvendő főpásztor hitvallását és munkaprogramját.

„Nem utasítom el, vállalom a munkát“

Szent Márton püspök szavaival kezdem: — Igy kezdődik a pásztorlevél — *Uram, ha néped számára még szükséges vagyok, nem utasítom el, vállalom a munkát.*

Ezzel a mélyes alázattal és megadással hajtom meg fejemet én is Isten akarata előtt. Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket. S ha tetszett szent Őfelségnek, hogy igénytelen személyemet hívja meg az egyházmegye élére, alázattal követem hívó szavát és szívvel-le-

lekkel felajánlom minden erőmet a reám tett feladatok szolgálatára.

Kinevezésem szent karácsony előestéjéről van kelteve s a karácsonyi angyalok szózatával jövök és köszöntelek titeket: Dicsőség a magasságban Istennek és béke a jóakartu embereknek. Az angyal szózatban küldetésem tartalma is benne van. *Isten dicsőségéért és a lelkek békéjéért kell dolgoznom.* Ez a püspök feladata s Istenben boldogult Szentatyánk is, aki a világegyház minden részét éber gonddal figyelte, mintha külön utasítást akart volna adni számomra, amikor arra méltatott, hogy éppen a szent hiradás napján bizzon meg az egyházmegye vezetésével. Mintha figyelmeztetni akart volna ezzel is, hogy jól vegyem szemügyre a körülményeket, mérjem fel a helyzetet és nézzek szembe a való ténnyel, de terveimet állítsam a megváltó szent éj sugárzatába s a csüggettség napjaiban is a Krisztus eljövételében nyert hit, bizalom és öröm erejében törhetetlen bizalommal hirdessem: *Dicsőség az Istennek és béke az embereknek.*

Az álpróféták ellen

1. Isten dicsőségének az utóbbi időkben sok ellenlábasa akadt s tudom, tettek kárt a mi soraikban is. A szervezett istentelenség agitátorai, az új szekták terjesztői és a szegénység együtt s a legtöbbször egymás kezére dolgozott. Az istentagadás szószólói népünk közé is találtak utat, hogy hamis tanait s; széthordozzák s főképp az ifjúság lelkét megmérgezzék. Ezekhez szegődtek az álpróféták, akik új vallásokat és sötét babonákat terjesztettek. Közben ránk tört a szegénység is egész nyomasztó mivoltában. Minden nap szűkebb lett a mindennapi kenyér és bizonytalanabb a jövő. Kívül belülről sötétség környezetett meg s a lelkekben nyugtalanság és bizonytalanság vetett erőt. A hitelenség és babonák terjesztői serény tevékenységbe kezdtek, hiszen remélhették, hogy bő aratásuk lesz ilyen körülmények között. S hogy megkísértésünk teljes legyen, elégedetlen, avagy a nélkülözésektől elkínzott híveinknek kenyeret ajánlanak fel, ha ősi hitüket megtagadják.

Ezekkel a tényekkel, mikor Isten ügyében fáradozunk, nyíltan szembe kell néznünk. Az álnok mesterkedések ereje buzgó híveink magatartásán legtöbbször megtörött, de volt, ahol ért el eredményeket, szembeállította vagy elidegenítette a híveket papjuktól, a népet vezetőitől, a katolikus katolikus testvéreitől és a katolikus ügyektől.

A templom, az iskola, az ösök megszentelt hagyományai sok testvérünk lelkében elmosódtak vagy elhalványulóban vannak a kötelességekkel együtt.

Erőinket tehát több irányban kell védelemre és munkára szerveznünk, de bizalommal indulok, mert Isten velünk van, amint velünk volt és segített a múltban.

Az őrhelyen állók éber figyelésre és megsokszorozott munkára vannak kötelezve

Most megint sok a feladat és tennivaló, mint mindig, amikor válságosra fordult az idők sora. *Akik őrhelyeken állanak, éber figyelésre és megsokszorozott munkára vannak kötelezve.* De álljuk a munkát és a lelki megpróbáltatásoknak és megkísértéseknek ebben a nehéz órájában is törhetetlen bizalommal higgyük, hogy ahol a valóság gyökerei olyan mélyre nyulnak, az új idők rontása sem érthet, a régi hit tisztasága újra kivrágzik s a hitűség újra általános és elengedhetetlen erénye lesz, mint régen. A mai nemzedék is meg fogja érteni, hogy Isten dicsőségét, aki lelkének fiducióssága és életének leghűbb szövetségese ezen a földön, ősi fényében meg kell tartania.

2. A béke az emberek között Isten dicsőségének és az azért való munkának következménye. Küldetésem szerint Isten dicsőségével együtt munkálnom kell és munkálni akarom a lélek békéjéért és a lelkek megbékéléséért. A lélek békéjéért, amit az egyes ember a szentségek vételében, Istenhez való viszonya rendezettségében és gyakorlatában talál meg. És a lelkek megkülönböztetését, ami a lelkek közösségében, a Krisztusban való testvériség megértésében és vállalásában áll.

Az Egyház fiainak mindig és mindenütt a legbelsőbb és legnemesebb lelki közösségben kel-

lene élniük. Önmagunk és szent vallásunk lealacsonyítása volna, ha összetartozásunk csak abban jut kifejezésre, hogy az anyakönyvi bejegyzés illetékességét tudomásul véve, egyházi járulékaikat talán megfizetjük, katolikus testvéreinkkel talán a templomban találkozunk, ezenkívül azonban egymás sorsával, életével semmit sem törődünk. Az Egyházzal tartozás ennél végtelenül többet jelent és többre kötelez. Közös a hitünk és annak gyakorlata, amellyel természetfölötti rendeltetésünk elérésén dolgozunk, de ugyanakkor Krisztussal életközösséget egymással is vállalunk kell gondolatban, érzésben és cselekedetekben, mert ha lélekben testvérek, ennek következtében egymásért felelősek is vagyunk.

Ez pedig azt jelenti, hogy a hívő ember nem érheti be azzal, ha a templomban együtt van vagy az áldozató rácsnál egymás mellett térdel az ur és a szolga. Hitünk parancsa, hogy *a templomon kívül, az életben is testvérek maradjunk, egymás sorsa iránt érdeklődjünk és*

egymás terhét kölcsönös megértésben hordozzuk.

Ilyen értelemben testvérünk erkölcsi, gazdasági és műveltségbeli elmaradott állapota mindnyájunk gondja és feladata. A tanulni kötelességei vannak a tudatlanok, a gazdagnak és tehetősnek a szegények, az erősnek a gyengék és elhagyottak iránt.

Az összetartás és tevékeny szeretet hiánya következtében testvéreink szárai és ezrei kallódnak el a bűn, a szegénység, a műveltlenség és elhagyatottság útjain.

Sok elégedetlenség és gyűlölködés fakad ebből. Sok keserűség, ami az emberek közti békét rontja. Keresnünk kell tehát az eszközöket, hogy a szervertséggel erejével és az egyeni jóakarat készségével legalább a kiáltó hiányokat pótoljuk s amit menteni lehet, megmentsük.

Egyfiformán püspöke leszek szegénynek és gazdagnak

Szent hivatalom kötelez, hogy egyfiformán püspöke legyek szegénynek és gazdagnak, tanulnának és a tanulás lehetőségeitől elzártnak, előkelőknek és egyszerű embereknek, az élet kegyelmeinek és az élet szerencsétleneinek, bűnösöknek és a kegyelem áldottjainak. Az Isten felé vezető utat mindenki számára kell feltárnom, egyengetnem és kívánatosá tennem. De ugyancsak apostoli hivatalom teszi kötelességem, hogy szent hitünk közösségi tartalmát és az abból folyó kötelezettségeket ne szűnjenek meg hirdetni és munkálni.

Meg kell tanulnunk, hogy egymásért munkát vállaljunk és tudjunk együtt dolgozni az élet minden területén.

A válaszfalakat, amelyeket emberi rövidlátás, hiúság vagy érdek emelt testvér és testvér közé, így lehet lassanként eltüntetni; a gyűlöletet, ami ellenségeket nevel, így lehet a szeretettel helyettesíteni és a krisztusi testvériséget jóakarattal megvalósítani.

Nekünk egyetlen vagyunk és feladatunk, hogy a zürzavar mélyéről is Krisztust megtaláljuk és a bizonytalan életet a krisztusi bizonyosság kimondhatatlan alapjaihoz kössük. Nem szűnök meg imádkozni és dolgozni, hogy Isten kegyelme ehhez segítse Tisztelendő Testvéreim törekvését és Hívem jóakarát. Titeket is kérek, imádkozzatok értem, hogy szent hivatalom kötelességeinek teljesítésében egyedül a megfeszített Krisztust hirdessem és a Benne való feltámadás örömét számotokra Isten segítségével bőszesen közvetítem.

„A mi Urunk Jézus Krisztus Kegyelme és Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen veletek mindnyájatokkal.“ + ARON püspök.

Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda Bucurestibe érkezett

Bucuresti. Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda pénteken délelőtt 11 óra 20 perckor megérkezett a mogosoaiai királyi pályaudvarra. Az állomáson Calinescu Armand miniszterelnök és a kormány tagjai fogadták a királyt és a trónörökösöt.

Szlovákia a prágai nemzeti bank arany- és devizakészletének egy részét kéri Berlintől

Tiso szlovák miniszterelnök, aki mint jelentették, tegnap tért vissza Berlinből Pozsonyba, nyilatkozott berlini tárgyalásairól. Kijelentette, hogy ezek a tárgyalások az őszinte barátság jegyében folytak le. Nem lehet tagadni, hogy Szlovákiában az utolsó idők eseményei bizonyos nyugtalanságot és aggodalmat okoztak. Mindez a berlini tárgyalások óta megszűnt és Szlovákia nyugodtan hozzáláthat a gazdasági felépítés nagy munkájához.

Ugy tudják, hogy már a legközelebbi napokban Pozsonyba érkezik a német katonai hatóságok egy megbízottja, hogy megbeszéléseket folytasson Szlovákiának hadianyagokkal való ellátása kérdésében.

Londoni jelentések szerint a szlovákok Berlinben azt a kívánságot terjesztették elő, hogy engedjék át nekik a prágai nemzeti bank arany- és devizakészletének egy részét, melyet a németek tudvalevőleg Berlinbe szállítottak. Ugy hírlik, hogy a németek hajlandók a prágai jegybank aranykészletének husz százalékát átengedni Szlovákiának, mely azt ujon-

nan kibocsátandó nemzeti pénzének fedezetére használja fel.

A rendes vasuti összeköttetés Szlovákia és Magyarország között tegnap helyreállott.

Husvét napján nagy felvonulással ünneplik meg az ir fölkelés évfordulóját

Londonban nagy izgalommal várják husvét elsőnapját. Ezen a napon van ugyanis az 1916-évi ir felkelés évfordulója. Az irek ebből az alkalomból Dublinban nagy felvonulást és gyűlést rendeznek. De Valera ir miniszterelnök kijelentette, hogy a gyűlést minden körülmények között megtartják, mert nincs törvényes alap a gyűlés megtiltására.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőncim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 „ || Egy hónapra 70 „

Változatok egy indulón

Amikor Albániában, a főváros apraja-nagyja nászra készülődött, néhány aradi is fontoskodva halott a szépen megvonalazott kottalap fölé és készült az esküvőre. Az aradi zeneszerzők ugyanis kedves aiándékkal lepték meg az illu királyt párt: elküldték nekik szerzeményüket a nászindulókát. A pecsétes horitókok ellindultak Tirana felé, ahonnan csakhamar megjött a válasz. — köszönet. A zeneszerzők remélhetőleg nem veszik tőlem „szógon”, hogy így kitergettem titkos gondolataikat, bizonyára azt remélték, hogy a köszöneten kívül az albán kormány pénzügyminisztere, nemes gesztussal csengő pénzre váltja fel a szón szavakat, vagy legrosszabb esetben fényes udvari állásra invitálja a zeneszerzők küldött. Hogy nem így történt, nem vette el kedvét egyik mesternek sem, akik most néhány nap előtt: Geraldine királyné szülése alkalmával, valami újabb pompás melódlán tühették felüket. Ez alkalommal az aradi mesterek megkérték. A 101 ágyulövés még iformán ott visszhangzott az albán hegyek között, amikor az olasz hadiadorkesztér a nagy karmester egyetlen intésére rázendített arra a nótára, amit nem éppen erre az alkalomra kreáltak, de ami egy idő óta sláger Európában. A sláger, mint köztudomásu, igen gyorsan terjed és így nem csoda, ha egy nap alatt „meghódította” Albániát. (—bér)

— A hivatalok husvétli szünete. Bucurestiből jelentik: Csütörtök délben kezdődött a hatóságok husvétli szünete. A hivatalok április 12-én, szerdán délután 4 órakor kezdenek ismét dolgozni.

— Kinevezték a vasut új igazgatóságai tagjait. Bucurestiből jelentik: Ófelsége II. Carol király Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter előterjesztésére, királyi rendelet útján, 4 évi időtartamra a CFR igazgatóságába kinevezték Grigore Perieteanu, mint az ipari képviselőt, dr. Danaia mérnököt, mint fűtőanyag-szakértőt és Georgescu Aurelian vezérfelügyelőt, mint építési-szakértőt. Az igazgatósági tagokat beiktatták állásukba.

— Horthy magyar kormányzó távirata Lebrun elnökhöz. Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó Lebrunhoz táviratot intézett, amelyben a legmelegebben üdvözli, a legőszintébb szerencsekívánattal fejezi ki személyéhez, jövőjéhez és Franciaország boldogulásához.

— A prágai nemzeti szocialista szervezet első ülése. Prágából jelentik: Csütörtökön este tartotta meg első ülését a nemzeti szocialista német munkáspárt prágai szervezete, Franck államtitkár, a protektor helyettese, Koblenz tábornok, városparancsnok és más előkelőségek részvételével. A pártiszervezet prágai körzet néven a szudétanémet párt szervezetébe olvadt bele. Hossz körzetvezető kijelentette, hogy a németek nem kívánják a csehektől, hogy nemzeti szocialisták legyenek és nem kívánják mást, minthogy a német államrendet elismerjék. A csehek tapasztalhatják majd, hogy a protektorátusban élő idegen nép iránti tisztelet magától értetődő dolog.

FLORA JÉG-GYÁR UZEMBEN

RENDELÉSEK: TELEFON: 11-41
Biv. Reg. Ferdinand 33

— Rejtélyes halál Arad megyében. Pénteken déli előtti telefonon jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Galasán Ioan, arad megyei. Fenis községben lakó 73 éves gazdálkodót felakasztva találták meg lakásán. Miután a holttesten vérvomokat is találtak, az ügyész ség vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság esete forog-e fenn.

— Vakok bridzspartija a mikrofon előtt. Az angol rádió is közvetíti azt a bridzsvetenynt, melyet négy st. dunstani háborus vak játszik a newcastlei válogatott bridzscsapattal. Braille-leljesül kártyákat használnak a mérkőzésen. A rádió bemondója minden lépést bejelent a mikrofon előtt. A vak hadirokkantak bridzsklubja körülbelül egy évvel ezelőtt alakult meg. Kitűnően játszanak a vakokra általában jellemző erős figyelemkoncentráció a bridzsjátékban is előnyösen érvényesül.

— Németország most már hailandó biztosítani Szlovákia határait, a német kisebbségek helyzetének megjavítása ellenében. Berlinből jelentik: Tiso szlovák miniszterelnök és Durcsánszky szlovák külügyminiszter Berlinben tanácskozást folytattak Ribbentrop német külügyminiszterrel. A szlovák államférfiak már vissza is utaztak Pozsonyba. A „Daily Telegraph” című angol lap szerint Ribbentrop a megbeszélések során kijelentette, hogy miután a szlovák-magyar határt most már végleg megállapították, Németország hajlandó most már biztosítani Szlovákia határait. Ennek ellenében Németország a szlovákiai német kisebbség helyzetének megjavítását kívánja.

— Bírói áthelyezések. A bírói áthelyezések során saját kérelmére elhelyezték Aradról Blaniu Ioan ügyészt. Blaniu több éve működött az aradi ügyészségen, ahol kiérdemelte felettesei elismerését. Élénk tevékenységet fejtett ki az aradi jótékonyági egyesületeknél és Temesvárra való távozását. — ide neveztek ki — őszintén fálalják barátai és ismerősei. A kinevezések alkalmával ifj. Gherman Dante dr.-t, Gherman Dante dr. aradi ügyvéd fiát az igazságügyminiszter a brádi bíróságához bírónak nevezte ki. A fiatal aradi bíró Bucurestiben kitüntetéssel végezte tanulmányait és kinevezésekor, amely Aradon érte, barátai szeretencskívánatokkal halmozták el.

Legszebb vágott és cserepes virágok, élő- és művirágkoszorúk

lego esobban

Scharm Mária nál

Canadi Bank palota.

— Szatmáron 150 embernek nincs szüksége pénzre. A szatmári adóbehajtási pénzügyigazgatóság érdekében akadály miatt nem tudja elkészíteni múlt évi zárlatát. A pénziárban ugyanis 150 olyan kitalálás fekszik, amelyeknek összegét az állam különböző szatmári szállítói kellett volna, hogy felvegyék. Ezeket értesítették is a pénz megérkezéséről, azonban érthetetlen módon, az összegek felvétele végett senki sem jelentkezett. A pénzügyigazgatóság most hirdetményt tett közlés, melyben figyelmezteti a pénzügy után nem futó szállítókat, hogy az összegeket péntekig feltétlen vegyék fel, mert ezen időpontot túl csak hosszas utánjárással kaphatják meg azokat.

Husvétli ünnepekre legfinomabb

ALGO BOR

Kapható:
Arad, Strada Eminescu No. 4.

— Elismerték a Szamos- és Temes-tartománybeli fémparások céheit. Bucurestiből jelentik: A nemzeti gazdasági miniszterium mellett működő különleges bizottság, amelynek feladata a céhek megalakulásának ellenőrzése, szabályszerűnek nyilvánította a Szamos- és Temes-tartománybeli féms- és elektromosiparosok céheinek megalakulását és a csütörtöki hivatalos lapban több ökirálysági céh elismerésével együtt megjelent az ezen céhek működését engedélyező rendelet-törvény.

— A CAA (AAC) a Titanus ellen szereplő alanti játékosokat felkéri, hogy vasárnap délután háromnegyed 3 órára jelenjenek meg a színházi bazár előtt: Thaller, Kossik, Ujj, Lingurán, Zoller, Kuluncsics, Koinjáthy, Neumann, Knapp, Czvitkovits, Prokopetz, Éberlein és Kozsnyicza. Az atlétaklub az ifjusági csapait tagjait ugyancsak felkéri, hogy háromnegyed 2 órakor jelenjenek meg a fenti helyen.

Tévedés

— Hé, emberek, tegyenek le! Egy emelettel feljebb laknak azok, akik költöznek!

— Április 30-ig kell a gázárlarcokat beszerezni. Lapunk egyik közelmúltban megjelent számában már hirt adunk arról hogy a Monitorul Oficial 1939. január 30-iki, 24. számában törvény jelent meg, amely a kereskedelmi és ipari vállalatok részére a gázárlarcok kötelező beszerzéséről intézkedik. A rendelkezések utolsó határidejét 1939. április 30-ában állapították meg. Az összes vállalatok rendelkezéseiket a Társadalombiztosító Központi pénztárhoz, Bucuresti, Bul. Carol N. 33. adják le. Egy gázárlarc ára 600 lei. A gázárlarcot kötelesek az összes vállalatok alkalmazottaik részére beszerezni. E beszerzések ellenőrzéséről a légügyi- és tengerészetiügyi miniszterium gondoskodik. A törvény értelmében azon vállalatokat, amelyek tiznél kevesebb alkalmazottal foglalkoztatnak, 2000-től 10.000 leig, a 10-500 alkalmazottal rendelkező vállalatokat 10.000-től 50.000 leig, azon vállalatokat pedig, amelyeknek ötszáznál több alkalmazottjuk van, 20.000-től 200.000 leig terjedő pénzügyiellenőrzéssel sújtják abban az esetben, ha az ellenőrzés alkalmával nem tudják a kellő számú gázárlarcot felmutatni. A gázárlarcok gyártásáról és azoknak kivételéről a nemzetvédelmi miniszterium gondoskodik.

— EGYHÁZ, TUDOMÁNY ÉS ARISZTOK. RACIA A MADARAKÉRT. Az angol királyi madárvédő társaság évi közgyűlését a portlandi hercegné nyitotta meg, mint újra megválasztott elnök. Megnyitóbeszédében elmondta, hogy a városok és falvak egyre nagyobb kiterjedése folytán igen nagy szükség van arra, hogy védett területeket létesítsünk a madarak számára. Szükséges a madarak szokásainak alaposabb ismerete is. A canterburyi érsek kifejtette, hogy a hercegné által jelzett okok, valamint a modern közlekedés és a légügyi miniszterium egyre növekvő szik-ségelei lassankint mindenütt kellemetlenné teszik a madarak életét. Az iskolák hivatása volna, hogy minden gyermekbe a madarak szeretetét oltás. Julian Huxley professzor, a világhírű biológus rámutatott arra, hogy a madaraknak igen nagy gazdasági jelentősége van, mert ők a gazda és a kertész öntudatlan szövetségesei. Angliában biztonságossá kell tenni a madarak életét.

El ne felejtse sorsjegyét kiváltani a II-ik osztályra a GOLDSCHMIDT BANKBAN. Huzás 15-én.

— Kolozsvári tanárno öngyilkossága. Kolozsvárról jelentik: A késő esti órákban egy bérgepkocsi állott meg a kolozsvári mentőállomás előtt. Az autóból két ismeretlen férfi egy eszméletlen nőt emelt ki. Adták az ügyeletes orvosnak és azt mondták, hogy a nő sztrichinellal megmérgezte magát, majd visszaültek a gépkocsiba és eltávoztak. Az orvos megvizsgálta az eszméletlen nőt, de már nem lehetett segíteni rajta, mert rövid idő múlva meghalt. A nyomozás során megállapították, hogy az ismeretlen nő Szentkirályi Lona, 32 éves, tordai származású okleveles tanárnővel azonos. Szentkirályi Lona tanulmányait kiűnő eredménynyel a kolozsvári egyetemen végezte és francia-román szakos tanári oklevelet szerzett. Állást azonban már nem kapott és így óraadásból tengette életét. Édesanyja, egy elhunyt orvos özvegye. Tordán élt és szintén anyagi gondokkal küzdött és így nem tudott segíteni leányán. A leány kolozsvári lakásán mérgezte meg magát. Az ügy egyelőre rejtélyes, mert még nem lehetett megállapítani az öngyilkosság okát és azt sem, hogy ki az a két ismeretlen férfi, aki a lányt a mentőállomásra szállította és gyorsan eltávozott.

Ha elegáns ruhát és felöltőt akar, csipáltassa meg

„LORD”
férfi-divat szabósnál,

Arad, Bul. Reg. Maria 2-4, Neuman-palota.

— A „Societatea Carpatina Ardeleana” (EKE) turista-egyesület Czárán-osztálya husvét vasárnap reggel fél 7 órakor autót indít Kaszójára. Jelentkezést elfogad szombat délig Sándor Iván és Társa sorsjegytiroda.

— Tovább bonyolódik a temestartományi magántisztviselő-céh ügye. Beszámoltunk már arról, hogy Temesvárott jobbra bankfőtisztviselőkből álló vezetőséggel megalakult a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak temestartományi céhe. A céhalkulás körülményei, továbbá az vezetőség összetétele nem találkozott a magánalkalmazottak zömének a helyeslésével, miután az volt a vélemény, hogy a tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak érdekeit ez a vezetőség nem képviselheti megfelelő erővel. Ennek az állásfoglalásnak megfelelően a Magántisztviselők Országos Szövetségének a kezdeményezésére múlt vasárnap Aradon tudvalevőleg megalakult a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak tartományi céhe. A céh megalakulását és elismertetését az első számú céh, amelynek élén Suciu, a Nemzeti Bank temesvári igazgatója áll, mindenképpen igyekszik megakadályozni. A céh vezetősége a napokban megjelent a székfoglalásán, ahol Martha Alexandra dr. királyi helytartó előtt tiltakoztak a másik magántisztviselő-céh aradi megalakulása ellen és annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy a két céh közül csak az egyik lehet jogszerű. A királyi helytartó válaszában kijelentette, hogy a vizsgálat tárgyává teszi az előállított helyzetet.

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet Aradon egy idős uriaszony ellen

Súlyos sérüléseket szenvedett Ungerman Ödönné

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt péntekre virradó éjszaka Aradon. Az elvetemült merénylő éjjel tájban behatolt özvegy Ungerman Ödönné Cogalniceanu-ucca 53. szám alatti házában lakó kereskedőnő lakásába. A 68 éves uriaszonynak ebben a házában van fűszerüzlete és a helyiségből közvetlen ajtó vezet a lakásba. Miután az éltés koru kereskedőnő bezárta üzletét, visszavonult lakásába, ahol megvacsorázott. Később bement a házában lakó egyik szomszédjához és onnan 12 óra tájban tért haza. Alig tért vissza a vendégségből Ungerman Ödönné, amikor a csupán kilincse zárt lakásajtót egy ismeretlen férfi nyitotta fel és a szobába lépve hirtelen mozdulatlanul bezárta maga mögött az ajtót. Az idős uriaszony megdöbbenése következtében még szóhoz sem tudott jutni, amikor a kellemetlen látogató így szólt hozzá:

— Ha pénzt és értékeit ellenállás nélkül átadja, semmi baja sem lesz, ha segítségért kiált, vagy ellenszegül, végzek magával.

Ungerman Ödönné sirva fakadt és kíméletre kérte a hivataln vendéget. Kérte, hogy legyen tekinthető öreg korára, majd pedig kijelentette, hogy nincs pénze. A merénylő egyre fenyegetőbb magatartást tanúsított. Erre a máróna segítségért kiáltott. A gonosztevő ekkor Ungermannéra vetette magát és élet-halál küzdelem kezdődött az uriaszony és a rabló között. A fiatal, 25—30 év körül férfi az ütlegek zuhatagát zúdította szernesen helyzetbe került áldozatára, aki végül is a földre zuhant. Az elvetemült ember ekkor az uriaszony gyomrába térdelt, fojtogatni kezdte, felfeszítette

a száját és megpróbálta a segítségért kiáltó uriaszony nyelvét kitépni. Ungermanné összeharapta támadója kezét, mire az sáljával bejött a máróna száját és újabb ütéseket mért rá. Az idegtépő küzdelem után a kereskedőnő elvesztete eszméletét.

A merénylő azt hitte, hogy Ungermanné meghalt és ezért abbahagyta támadását, majd a lakással szomszédos üzletbe ment, ahol pénz után kutatott. Időközben az özvegyasszony visszanyerte eszméletét, kivette szájából a tömést, az udvarra vándorolt és erejét összeszedve segítségért kiáltott.

Az álmukból felriasztott házbellek az udvarra szöktek, ahová időközben kiszaladt a segélykiáltások hallatára megrémült merénylő is. Menekülése előtt a kimerüléstől földre zuhant uriaszonyhoz ugrott, összerugdosta, utána pedig kifutott a nyitott kapun és az éj leple alatt sikerült eltűnnie üldözői szemel elől.

A házbellek orvosát hívták a megdöbent merénylő áldozatához és az megállapította, hogy Ungermanné több bordatörést, valamint más rendkívül súlyos természetű külső és belső sérüléseket szenvedett. Az eseményről értesítették a rendőrséget is, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. Itt a bűnügyi szolgálat közgei megtalálták a betörő által hátrahagyott álkulcsot, egy zsebkendőt és a zsinórt, amelynek segítségével végezni akart az uriaszonnyal. A vakmerő merénylő rekonstruálása során kiderült, hogy a rabló, bár feldulta az üzletet, de Ungermanné váratlan segélykiáltásai annyira megzavarták, hogy zsákmány nélkül távozott. A feltevések szerint eddig még ismeretlen tettes a megtalált álkulcs segítségével felnyitotta a kaput és úgy hatolt be a házába. Bizonyosnak látszik, hogy a rablógyilkos kísérlet elkövetője a helyzettel teljesen ismerős egyén lehetett, aki tudta, hogy a közel hetven éves nő egyedül van a lakásban. Az elmenekült kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Legszebb HUSVÉTI AJANDEK

Svági nőt és férfi karórák nagy választékban

HARTMANN KÁLMÁN

ékszerésznél, Arad, Minorita-palota.

A feltámadási körmenetek utvonala

A Krisztus feltámadását hirdető körmenet szombatról-vasárnapra virradó hajnalban fél 4 órakor indul el a görög keleti katedrálisból és a Metianu, P. Avram Iancu, Berthelot-uccák utvonalaán keresztül tér vissza a templomhoz.

Az aradi minoriták templomából szombaton délután fél hét órakor tartják meg a feltámadási körmenetet, amelynek utvonala: a minorita templomtól a városháza felé a Regina Maria-ut bal oldalán, s visszatér az ut jobb oldalán a templomhoz, ahol Te Deum és szentségi áldás fejezi be a felemelő ájtatosságot.

A feltámadási körmenetnek ideje alatt kéri, hogy az utvonalon világítsák ki az ablakokat, hogy külsőségeiben is a legünnepélyesebb legyen a Krisztus feltámadását hirdető körmenet.

— Minisztertanácsi jegyzőkönyvvel feloszlatták a temesvári Lloyd Társulatot. Bucurestiből jelentik: A Timpul jelentése szerint a kormány minisztertanácsi jegyzőkönyvvel feloszlatta a temesvári Lloyd Társulatot. Az indokolás szerint az egyesület szabálytalanul működött, mivel nem tartotta meg a jogi személyiségre vonatkozó törvény előírásait. A feloszlattott Lloyd Társulat vagyona a temesvári kereskedelmi és iparkamara tulajdonába megy át. Irattárával együtt és a szegénysorsu kereskedők és iparosok segélyezését szolgáló alapokhoz csatolják. Ezzel a hírrel kapcsolatban kérdést intéztünk egy a kereskedelmi és iparkamara vezetőségéhez, valamint a Lloyd Társulat igazgatóságához, de egyik helyre sem érkezett meg a hivatalos értesítés a minisztertanács fentemlített határozatáról. Meg kell még jegyezni, hogy csak a napokban használták el a Semmitőlésék a Lloyd Társulat feloszlata ügyében kitűzött tárgyalást május 31. napjára. Tudvalevőleg a bíróság előtt is folyik per a Lloyd Társulat ügyében.

PROPPER CIPŐ

mérték után megrendelhető a

„LORD“

férfi-divat üzletben.

Arad, Bul. Regina Maria 2—4. Neuman-palota.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAIÓS gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 8. (Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszer-tár, Calea Banatului I.

NIEDERMAYER gyógyszer-tár, Str. Gojdu,

(Tel.: 17—67.)

A nagyváradi moztulajdonosok küldöttsége dr. Zigré miniszternél

Dr. Zigré Nicolae kultuszminisztert, aki a husvétii ünnepeket Nagyváradon családja körében tölti — értesülésünk szerint a nagyváradi mozgoképszínház és látványosság helyek tulajdonosai küldöttségben fogják felkeresni. A minisztert arra fogják kérni, hogy hasson oda, hogy a költségvetési törvényben előirt illetéket Nagyváradal szemben mérsékeljék, mert ezt a várost nem lehet ugyanolyan mértékkel mérni, mint a fővárost.

Tekintse meg

L. TURMAN

bördíszmű üzletét, Str. Dr. Petran 3. sz. alatt a legújabb bécsi modellek után készített retiküljei és övei szanzációsak.

A husvétii ünnepekre vevőinek a kirakati árakból 10% engedményt nyújt.

Tizenhárom pénzügyi tisztviselőt helyeztek vád alá a resicai adóhivatalban felfedezett visszaélések miatt

Temesvár. Beszámoltunk arról, hogy a resicai adóhivatalnál nagyarányu visszaéléseknek jöttek a nyomára. Tautu Vasile pénzügyi vezérfelügyelő folytatja a vizsgálatot az ügyben, mely egyre nagyobb méreteket ölt. Kiderült, hogy az adóhivatali tisztviselői a csalások és hamisítások egész tömegét követték el és az államot súlyos milliókkal károsították meg. Eddig tizenhárom pénzügyi tisztviselőt gyanúsítanak a visszaélésekkel kapcsolatban. Kiderült, hogy az adóhivatali tisztviselők külön nyugtakönyvet nyomattak, hogy sikkasztásukat leplezzék. Ezenkívül nemlétező „végrehajtási illetékek” sarcolták a lakosságot.

Jellemző az ügyre, hogy az egyik gyanúsított azzal igyekezett megfélemlíteni a vizsgálatot folytató pénzügyi ellenőrt, hogy megfenyegette őket, miszerint feljelentést tesz ellenük személyes természetű visszaélések miatt. A vizsgálatot vezető tisztviselőket azonban ezek a fenyegetések nem riasztották el és teljes eréllyel folytatják a nyomozást az ügyben.

A legjobb husvétii program:

Felhő Ervin bohózat-előadásai

az Iparos Otthonban

vasárnap és hétfőn délután 5 órakor és hétfőn este 9 órakor.

Szenzációs műsor.

A kolozsvári városi tanács már kiadta az állampolgárság megszerzésére vonatkozó tájékoztatót

Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy a belügyminisztérium rendeletet bocsátott ki, amelyben a honosítás módjait szabályozzák. A kolozsvári városi tanács már elkészítette erre vonatkozólag hirdetményét, amelynek kisebbségi vonatkozásu részeit, itt szövegszerűen közöljük:

A nem román eredetűek az igazságügyminiszter mellett működő Honosítási Bizottság elnökéhez intézett honosítási kérsüket 660 leles okmánybéllyeggel, 100 leles igazságügyi bélyeggel és 2 leles repülőbéllyeggel ellátott kérsükhöz az alábbi okiratokat kell mellékeljék:

1. Nagykorúságának igazolása.
2. Igazolványt arról, hogy a saját országának, mint a román törvényeknek megfelelően, hogy szellemi képességeinek birtokában van.
3. Hogy a naturalizálási kérvény beadásától kezdődőleg, megszakítás nélkül 10 évig Románia területén lakott.
4. Igazolványt arról, hogy abban az országban, amelynek egykor polgára volt, nem volt elítélve bűncselekményért, nem kértek csődöt ellene és nem követett el egyetlen olyan cselekményt sem, melyet a román érdekekkel ellentétben állónak lehet vélelmezni.

Bársony költőtáruhá

a Neuman-palotában!

5. Igazolványt arról, hogy a kérvényező és családtagjai anyagi helyzete olyan, hogy megélhetése biztosítva van, hogy legyen foglalkozást gyakorol, amelynek segítségével egzisztenciáját biztosítani tudja.

6. Annak igazolását, hogy külföldi állampolgárságát elvesztette, vagy elveszti az illető ország törvényének rendelkezései szerint, abban az esetben, ha a román állampolgárságot megszerzte.

7. Nyilatkozatot arról, hogy a régi állampolgárságáról lemond, Ezen nyilatkozatot azonban a Honosítási Bizottság kérésére, csak utólagosan kell beadni, azután, ha a bizottság megállapítja, hogy a szükséges többi kellekekkel rendelkezik.

A honosítási kérvény végleges elintézéséig a kérelmező állampolgársági helyzete változatlan és azzal a ténnyel, hogy honosítását kérte, újabb jogokat nem szerez.

A honosítást személyesen, vagy meghatalmazott után, de különleges és autentikus meghatalmazvány alapján is lehet kérni, az igazságügyminisztérium mellett működő Honosítási Bizottságtól.

„SCALA“

Nagyvilámk színháza
Telefon: 20—10.

Husvétkor országos bemutató!

Egy filmóriás

amely ma aktuális.

Egy filmóriás

amelynél izgalmasabb még nem volt.

Egy filmóriás

amely mindenkit érdekel.

Egy filmóriás

amely hónapokig emlékeztetben marad.

Ez a film

A levegő ördögei

Amerikai, angolul és németül beszélő világ szenzáció. Főszerepben: ERROL FLYNN

Matiné: 11.30 és 3 mérs., 5, 7.15 és 9.15

A főpróba után:

A legrosszabb üzlet a légi háboru

A spanyol testvérharc tanulságai

A spanyol polgárháboru véget ért. Évek során, amíg ez a háboru tartott, sokszor hangzott el a kijelentés, hogy a Spanyolországban történő összecsapás voltaképpen főpróbája a nagy európai konfliktusnak és a lokalizált háboru nem egyéb, mint az erők felmérésének kipróbálása. Ez a megjelölés azonban legfeljebb a spanyol háboru első részére volt találó és nem arra az időre, amikor a benemavatkozást — legalább egyik részén — szöszterint alkalmazták. Nem kellemes hallani sem, hogy a főpróbának vége és annak válogatott publikuma felszabadul a dráma borzalma alól, hogy helyet adjon a nagyközönségnek és megkezdődik most már a komoly dolog: az előadás.

Legvünk optimisták és higvük, hogy a próbálkozás nem arra való volt, hogy megtudjuk, hogy ki győzhet egy jövő háboruban, hanem arra, hogy az értelem eldöntse, vajjon érdemes-e egy ilvet lefolytatni? A főpróba függőve legördültek, még idő van az előadásig, még lehet e kérdés felet gondolkodni.

Azt mondják, hogy a próba elsősorban a modern harc-eszközök kipróbálását jelentette. Valóban, a spanyol háboruban kissé betekinthetünk a jövő háborujának falra festett ördögének, a repülőharcnak a jelentőségébe. Hogy a háboru rossz üzlet még a győztesre is, azt már 1918-ban megállapították. De nincsen rosszabb üzlet a légi háborunál. Nézzük a spanyol háboru idevonatkozó mérlegét. A két fél vesztesége repülőgépekben összesen 682 gép volt. Ebből Francora 211, a köztársasági hadseregére 471 esett. Lehet, hogy a számok nem őszinték és szándékosan lettek csökkentve. A valószínűséget az adja, hogy a nemzetiek csak éppen olyan arányban tagadtak le veszteségeikből, mint a köztársaságiak. Nézzük, mit értek el ennyi repülőgéppel? A légi támadások által okozott veszteség polgári és pilótai egyénekben 2992. A halottak ezen számához adjunk hozzá egy hatvan százalékos rokkantmennyiséget és akkor a veszteség 4800 főre emelkedik. Egy bombavető repülőgép értéke kb. három millió lei és így a lelőtt vagy elpusztult gépek összértéke meghaladja a kétmilliárd leit. Tehát minden kiontott vagy rokkantá tett emberélet négyvyszázhuszezer lei hadiköltséget jelent. Ez áll, ha a repülőgép dologi értékét vesszük, de ha ehhez az összeghez hozzáadjuk a lőszer, szállítás, a biztosítás, az elfogyasztott nyersanyag értékét, szóval a repülőflottának egy gépre eső fenntartási költségét, úgy a négy százhuszezer leies összeg legalább is megkétszereződik, tehát a repülőgép által okozott embervesztés minden embernél 840 ezer leibe kerül az illető hadviselő félnek.

*

Milyen anyagvesztést tudott a légi háboru előidézni az ellenfél javaiában? Néhány hónap múlva erre is lesznek adataink. Ma megállapítható tény, hogy az annyiszor bombázott Barcelona víz- és villanvművei csaknem érintetlenek voltak. Madrid közüzemeiben a bombák szintén lényegtelen pusztítást okoztak. A légi háboru hatása tehát inkább morális volt, mintsem materiális. Kétségtelen, hogy a repülőgép alkalmazatlan volt arra, hogy a front mögötti életet megakassza és kitünt az is, hogy a háborunak ez a neme kibi-hatatlanul költséges. Egyik fél javára sem idézett elő a légi harc sem fordulatot, sem helyzetet előnyt és állapítanak meg azt is, hogy a spanyol háboru minél tovább tartott, annál inkább rájötték a hadviselő felek ezekre az igazságokra. Tudatára ébredtek annak, hogy egy harcban álló repülőgép maximális élettartama hat hónap és így ezekkel egy villámgyorsan lefolyó háboruban lehet csak morális eredményt elérni, de később pótolhatatlanul kifogy a harci eszköz, amely végeredményben semmit sem dönt el.

A háboruk közül tehát a legrosszabb üzlet a légi háboru. Ha meggondoljuk, hogy ma az

egyes hatalmak naponta százmilliókra menő kiadást eszközölnek ezekre a haszontalanságokra, akkor fogalmat tudunk alkotni arról, hogy maga a felkészülés is micsoda vagyonzaparlás. De még mindig jobb, ha a kidobott pénz jelmezekre és díszletekre megy el, mintsem, hogy az európai kultúra drámája lepe-regjen.

TENISZESZOK Ami még nem volt Aradon.
FIGYELMEBEI uroszás speciális angol géppel.
Elsőrendű ütőkeretek, „Künzel” hurok
arad. képvisellete **Albert** P. Catedral Str. I. Petrus arad.

Április 17-ikén három új nemzetközi légijárat indul

Beszámoló az elmúlt év légiforgalmáról

A romániai repülés az utóbbi évek alatt meglepő gyorsan fejlődött, úgy hogy a román repülés már nyugodtan felveheti a versenyt a nyugati országokkal. A repülés fejlesztése érdekében nemcsak egyesek, hanem a lakosság is lelkes, komoly munkát fejtett ki a múltban, s e munkának eredménye legjobban meglat-szik a statisztikai kimutatás tükrében:

A román légiforgalmi társaság, a LARES, az elmúlt esztendőben az utazó közönség legjogossabb bizalma mellett bonvolithatta le a posta- és személyforgalmat. Az 1938. évben a román légiforgalmi társaság utvonalaik hosszúsága 7.165 kilométer volt, 1970 repülést végeztek a társaság gépei, összesen 1.170.793 kilométer utvonalon, 12.073 utas vette igénybe a LARES gépeit és 14.657 kg. csomagot szállítottak. Postai küldemények: 5.104 kg. és 25.350 kg. árucsomag. A LARES gépek 5.406 órát repültek 217 kilométeres átlag sebességgel. A légiforgalmi utvonalonak a menetrend-szerű pontosság száz százalékos volt.

A közönség köréből megnyilvánuló bizalom és az elmúlt év szép eredményei arra készítettek a LARES légiforgalmi társaságot, hogy esztendőben kibővítsék a nemzetközi és belföldi légi járatokat. Április 17-ikén három nemzetközi utvonalon indul meg a légi-

forgalom. 33 repülőgép, a legmodernebb gyártmánu kezd meg az utas- és postaforgalom lebonyolítását. A három nemzetközi légi utvonalon, amelyen a forgalom április 17-ikén megindul:

1. Bucuresti—Csernovitz—Varsó-utvonalon. Bucurestiből indul reggel fél 7 órakor és az utas a varsói átszállással már délután 5 órakor Londonban lehet.

2. Bucuresti—Arad—Budapest—Prága—Berlin, az első légi utvonalon, amely Berlinbe vezet.

3. Constanta—Bucuresti—Belgrád—Velence—Milano, ezzel az utvonallal a leggyorsabb összeköttetést teremtették a Fekete-tenger és az Adriai-tenger között.

Az év folyamán ezenkívül még fontos nemzetközi utvonalonok kezdik meg a légiforgalmat. A belföldi légiforgalom ugyanazon utvonalonon bonvolódik le majd, mint az elmúlt esztendőben.

Remélhetőleg a közönség méltányolja majd a LARES légiforgalmi társaság gondosságát és előzékenységét, éppen úgy, mint az elmúlt évben és fokozottabb mértékben fogja majd használni a leggyorsabb és manapság már biztonságos közlekedő eszközt — a repülőgépet.

Kolozsvári orvos újszerű gyógyeljárása

Kolozsvárról jelentik: Egy kolozsvári orvos, dr. Heller József rendkívül érdekes felfedezést tett: vérbefecskendezéssel sikeresen gyógyítja a csillapíthatatlan terhességi hányást, amelyet eddig gyógyíthatatlannak tartott az orvostudomány. Ha ennél a betegség-nél az orvos nem szakította meg a terhességet, az anyva menthetetlenül elpusztult. Heller dr. rájött arra, hogy a terhességi hányást a vércsoport különbözőség idézi elő: a magzat örökölheti az apa vércsoportját és ez a más vércsoportoz tartozó anyva számára mérgezést jelent. Heller József dr. — akinek tudományos munkásságára már a külföld is felfigyelt, — a következő gyógy móddal ért el rendkívüli sikereket alábbi nyilatkozata szerint:

— Néhány kísérletet tettem, amely teljesen igazolta elgondolásomat: az apa vért az anyába befecskendeztem. Ha az apai vért a fecskendezés alkalmával az anyva vénájába adtam volna, az anyva meghalt volna. De az apai vért az anyánál izomba fecskendeztem be és ezzel az anyát méregtelenítettem. Az anyva meggyógyult és a csillapíthatatlan terhességi hányás elmúlt. Öt év alatt teljesen menthetetlennek hitt kilenc esetben sikerült a gyógymó-

dom, amelyet a kolozsvári nőgyógyászati klinikán is kipróbáltak és az ott elért eredmények is igazoltak.

Színház - Művészet

Három remek bohózatelőadás husvét napjain az Iparos Otthonban

Élénk érdeklődés Felhő Ervin husvétli előadásai iránt

Senkisémet kívánhat husvétkor magának jobb programot, mint Felhő Ervin szenzációsnak ígérkező bohózatelőadását az Iparos Otthonban. A kitűnő komikus husvét vasárnapján délután 5 órakor, másnap, hétfőn délután 5 órakor és este 9 órakor rendezi meg bohózatelőadásait és nem kétséges, hogy mind a három alkalommal teljesen megtelik az Iparos Otthon nagyterme. A bohózatelőadások műsora az összes eddigi bohózatelőadás programját felülmulja. A falrengető kacagást előidéző bohózatok közül kiemelkedik az „Ör-szem” és a „Pórujáró házasságközvetítő”. A kitűnőbbnél kitűnőbb bohózatokon kívül a szereplők: Felhő Ervin, Gömöri Emma, Miklóssy Eta, Ágay Margit, Derecskeyné, ifj. Szendrev Mihály, Derecskey remek alakításokkal biztosítják a háromórás szakadatlan kacagást. Jegyek elővételben Oláh Sándor főtéri papírüzletében, vasárnaptól pedig az Iparos Otthonban. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

SPORT KÖZLÖNY

Murza hazaérkezett és játszik —
Codreanu is helyet kap a Gloria rangadó-
csapatában

Összeállították a vasárnapi csapatokat

Sportkörökben hatalmas érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi helyi rangadó iránt, amely az idény legérdekesebb, legizgalmasabb összecsapásának ígérkezik. A Gloria csütörtökön, az AMEFA (AMTE) pénteken tartott nagy edzést. Az AMEFA (AMTE) edzésén Murza is megjelent, aki hazaérkezett és így vasárnap már a piros-feketék rendelkezésére állhat. Vele Bermoser helyét fogja betölteni az AMEFA (AMTE) vezetője. A Glóriában elégedetlenek Igna játékaival és miután Codreanu részére feltétlenül helyet kívánnak szorítani, lehetséges, hogy Barbu kerül a jobbszélő posztjára. A rangadó csapatai tehát a következő összetételben fognak vasárnap felállni egymással szemben:

AMEFA (AMTE): Gerold — Sijvat, Kovács.

—Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Murza, Léb, Pernecki, Reinhardt, Batrin.

GLORIA: Theimer — Varjassy, Volentir — Marienut, Mikóczy, Micola — Barbu (Igna), Codreanu, Fritz, Henegar, Mercea.

A központi bíróküldő bizottság tegnap kiélőlte a nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit és eszerint az aradi mérkőzést Milivoi, ismert temesvári bíró vezeti. Az A) ligás mérkőzések játékvezetői a következők:

AMEFA (AMTE)—Gloria, bíró Milivoi,
Venus—Sp. Studentesc, bíró Xifandó,
Rapid—UDR, bíró Stanciu,
Tricolor—Juventus, bíró Russu dr.,
Victoria—Chinezul (Kinizsi, bíró Ceareanu.

O A temesvári sportélet egyik vezető egyénisége előrehaladott tárgyalásokat folytat az egyiptomi labdarúgó szövetséggel. A tárgyalások sikerrel kecsegtetnek és minden remény megvan arra, hogy az egyiptomi válogatott labdarúgó csapat kétmérkőzéses portyát bonyolít le Romániában. Az egzotikus vendégek minden valószínűség szerint a Venus-szal és a Ripensia-ival játszanak a portya megvalósulása esetén.

O Tekézők híradója. Kétheti szünet után tekézőink ismét aktivitásba lépnek és husvét két napon a négy aradi affiliált egyesület klubközi csapatversenyt rendez. Vasárnap délután 3 órakor kezdődnek meg a mérkőzések, amelyek első napján a CAA (AAC) az Infratirea-ival, a Prietenii pedig a Tricolorral mérkőzik. Utána egyéni válogató rosta-versenyt tartanak, melyet husvét másodnapján a csapatversenyek után folytatnak és fejeznek be. Április 16-án az Infratirea rendez egyéni versenyt, melynek győztesét és helyezetteit értékes díjakkal jutalmazzák. Április 23-án Nagyvárad—Temesvár—Arad városközi válogatott csapatverseny kerül lebonyolításra Mihoc Eftimiu kerületi elnök védnöksége alatt. A győztes csapat tagjai remek-kivitelű éremdíjazásban részesülnek. A husvét két napján lefolytatásra kerülő triálon alakul majd ki az aradi válogatott tekecsapat, amely április 23-án képviseli a város színeit.

O Az alkerületi sportszövetség felhívása az ifjúsági játékosokhoz. Az aradi sportszövetség felhívja a Nagyszébenben szereplő ifjúsági válogatott csapat játékosait, névszerint: Grand, Botău, Müller, Popovici, Siclován, Pirkó, Madács, Stahl II., Janka II., Durgheu, Huzur, Kotroczo és Tolan nevű játékosokat, hogy szombaton folvó hó 8-án este 6 órakor a szövetségi titkári irodájában (Str. Eminescu 24.) jelenjenek meg a szükséges utasítások árvétele céljából.

Husvét vasárnap csak az A) ligában játszanak bajnoki mérkőzéseket, míg a B) divízióban csak április 16-án bonyolítják le a következő fordulóit, amelyen a március 26-áról elmaradt mérkőzések kerülnek lebonyolításra.

A München 1860. csapata vendégszerepel vasárnap és hétfőn Temesváron és ilyenformán elbalsztják a Ripensia—Carpati mérkőzést. A Ripensia és a Carpati április 23-án bonyolítják le mérkőzésüket, miután ekkor kupaforduló van és mindkét csapat már nem szerepel a kupában.

Londonban a hivatásos teniszézők versenyén Tilden vereséget szenvedett és pedig Ramillon győzte le 6:2, 3:6, 6:3 arányban és így Nüsslein vezet 5 győzelemmel, miután Kozeluh ellen 6:1, 6:3 arányban nyert.

Körmérkőzést bonyolítanak le Bucurestben husvét másod- és harmadnapján. A körmérkőzésen a Venus, Rapid, Ripensia és a Victoria vesznek részt és a párosítást sorshuzás után döltik el.

O Bulbaszt sikeresen megoperálták. Bulbas Árpádot, az AMEFA (AMTE) kitűnő válogatott hátrvédjátékost, aki — mint emlékeztet — az elmúlt évben Kolozsváron a Victoria elleni mérkőzésen megsérült és azóta sehogyan sem tudott rendbe jönni. Budapesten Molnár főorvos megoperálta és a térszalag-operáció kitűnően sikerült. Bulbas utókezelését Aradon a Therapia-szanatóriumban Pirée dr. végzi és a kitűnő játékos reméli, hogy rövidesen ismét sorompóba állhat.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A mezőgazdasági kamarák a földmivvelésügyi
minisztérium szerveiként működnek ezentul

A minisztériumba olvasztották az autonom pénztárakat

Cornăteanu földmivvelésügyi miniszter elkészítette azt a nagyjelentőségű törvényt, amely a földmivvelésügyi minisztérium teljes átszervezéséről intézkedik és amely már meg is jelent. Az új törvény

megszünteti a minisztérium hatáskörében eddig működött önálló intézményeket, így tehát az önálló erdőpénztárt (CAPS) is. Másik érdekes és fontos intézkedése a törvénynek, hogy a mezőgazdasági kamarák eddigi jellegét megszüntetve, ezeket a minisztérium külső szolgálati szerveivé minősíti. Az erre vonatkozó törvényes intézkedések a következőket tartalmazzák:

27. szakasz: A megyékben mint a földmivvelésügyi minisztérium külső szolgálati szervei működnek a mezőgazdasági kamarák,

amelyek a következő szolgálatokat egyesítik: földmivvelésügyi, állategészségügyi és ahol szükséges erdészeti szolgálat. Az erdészeti szolgálat létesítése az állandó mezőgazdasági tanács határozata alapján történik. A mezőgazdasági kamarák szolgálataik utján állatneveléssel és állati betegségek leküzdésének feladatával foglalkoznak.

28. szakasz: A mezőgazdasági kamarákat bizottság vezeti, amelynek összeállítása a következő: négy mezőgazda, egy gazdamérnök, titkár és három szolgálati vezető. Az elnöki tisztséget egy mezőgazda látja el, akit királyi rendelettel, három évre neveznek ki, tagjait pedig szintén királyi kéziratral, ugyancsak három évre nevezik ki és ezek közül legalább egynél az a feltétel, hogy mezőgazdasági ingatlana ne haladja meg a husz hektárt.

29. szakasz: A mezőgazdasági kamara szervezi, irányítja és ellenőrzi mindazon intézmények munkáját, amelyek a földmivvelésügyi minisztériumtól függenek, kivéve a laboratóriumokat és vizsgálati állomásokat, a kereskedelmi igazgatóságokat, apaállat telepeket.

30. szakasz: Minden járásban működik a földmivvelésügyi minisztérium szerveiként egy mezőgazdasági és egy állategészségügyi járás,

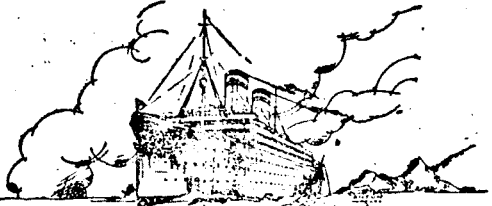
amelynek rendeltetése a mezőgazdasági kamara által kezdeményezett munkálatok keresztülvitele és a törvényes intézkedések alkalmazása. A földmivvelésügyi járás egy, vagy több mezőgazdasági központot szervez, mintafölddel, téli iskolával, raktárral stb., az állategészségügyi járás pedig végrehajtja az állatnevelés és állategészségügyi rendszabályokat. Minden állategészségügyi járás székhelyén diszpenzár létesítendő. Az állategészségügyi járásokon kívül állategészségügyi szolgálat működik a törvényhatósági városok vezetősege, a városvezetőségek, a vágóhidak és a kiviteli határállomások illetékes közegei mellett.

Az új törvény értelmében eddigi önálló formájukban megszűnnek az összes ugynevezett autonom intézmények és az illetékes igazgatóságok, illetve szolgálatok hatáskörébe utaltatnak.

— Az áramfogyasztó közönség figyelmébe! A villanytelep igazgatósága értesíti a fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt i. hó 11-én, kedden a Stroescu és Ep. Ciorogarii-utcákban reggel 8 órától délután 3 óráig az áramszolgáltatás szünetel.

— Mérnökök figyelmébe! A mérnökkamara felhívással fordult az ország mérnökeihez, hogy akik a kamarába felvéve nincsenek záros határidőn belül jutassák el felvételi kérelmeiket és okmányukat a kamarához, annak feltüntetésével, hogy milyen munkakörben óhajtának dolgozni. Akik kéréseiket már korábban beadták, április 15-ig közölik a kamarával munkakörük megjelölését.

— A számlák belfelvezetése. Az 1939. április 1-én a 78. sz. Monitorul Oficialban megjelent és a belfelvezetési törvény, valamint az aktákkal kapcsolatos adótörvény kiegészítését képező törvényrendelet értelmében az év április 1-től kezdődően valamennyi kereskedelmi és ipari vállalat számlái, valamint azoknak a felekhez intézett számlái, amelyek a vonatkozó törvény 14-ik szakaszának 13-ik paragrafusára alá tartoznak, 0,30 százalékos arányú hűveléssel, 0,40 százalékos hűveléssel látandók el. Ennek következtében a pénzügyminisztérium utasítást küldött az illetékes szerveknek, hogy úgy az árukivitelnél, mint a behozatalnál 0,40 százalékos felemelt hűvelést kell alkalmazni. Miután ez az új illetéktábla április 1-ével lépett érvénybe, a különbözetet a számlák törzslapjára visszamenőleg fel kell ragasztani.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengere ntuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Ázsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információkés prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviseleténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

Az állam öt év alatt megvásárolja a direkttermő szőlőültetvényeket

Háromezer lel vételárat ad hektáronként — Ha a tulajdonos három év múlva se lesz hajlandó eladni ültetvényét, akkor háromszoros adót kell fizetnie — Új adót hoznak be a szőlővásárlások fedezésére — Az új adó hektáronként 3000 lel

A hivatalos lapban rendelet törvény jelent meg, amely véget vet a romániai szőlőtermelés egyik legégetőbb kérdése körül évek óta folyó vitának és bizonytalanságnak. Az ugynevezett direkttermő szőlőkkel való elbánásról van szó, melyre nézve az új rendelet törvény a következőket írja elő:

Felhatalmazza az államot, hogy a földművelésügyi minisztérium útján megvásárolja direkttermő szőlőfajtákból álló ültetvényeket. Az állam vásárlási joga a törvény kihirdetésétől számított 5 évre terjed. Az első három évben az állami vásárlási jog csak az ültetvénytulajdonosok hozzájárulásával érvényesülhet, az utolsó két évben azonban a tulajdonosokra nézve már kényszerítő erejű. Az állam külön szőlőművelési alapot létesít s ebből fizetik az állami vásárlások vételárait, továbbá a direkttermő ültetvények megújítására szolgáló kiadásokat s az alap kezelésének költségeit.

Ha a direkttermő ültetvények tulajdonosai 3 év múlva sem fogadják el az állam által felajánlott vételárat, akkor a törvény életbelépésétől

számított 3 éven túl a rendes adó háromszorosát fogják szőlőik után fizetni.

Az állam 3000 lel fizet hektáronként a direkttermőkért. A vételár kifizetésére szolgáló szőlőművelési alapot a szőlőkre kivetett új adóból létesítik. Az új adó 1939. április 1-én lép életbe s 3000 lel lesz hektáronként. Ezt az adót köteles fizetni minden szőlőtulajdonos, tekintet nélkül arra, hogy oltványból termő, vagy direkttermő szőlője van-e. Egyszerre csak azok a szőlőtelepek nem fizetik ezt az új adót, amelyek oltványokból és hazai szőlőfajokból ujonnan létesítettek. Az ilyen új ültetvények 5 évig mentesek az új adó alól.

A rendelet törvény további részében szabályozza, hogyan oszlik meg az állam és a különböző minisztériumok között a szőlőkre kivetett új adók jövedelme. Eszerint 50 százalékot a földművelésügyi minisztérium kap meg a magántermők megvásárlására, 30 százalék az állami általános költségvetés céljaira megy, míg a fennmaradó 20 százalékból a földművelésügyi minisztérium különleges alapot létesít, amelyből hitelt és támogatást nyújt a szőlőtermelés fejlesztésére.

A cégbejegyzés nehézségeit és a román elem erőszakmentes érvényesülésének módjait tárgyalták meg a temesi helytartóság értekezletén

A temesi széktartóságon a napokban nagyszabású értekezlet volt, amelyen részt vettek a bánági román ipar és kereskedelem exponensei. Az értekezlet keretében megbeszélést a román elem elhelyezkedésének és érvényesülésének módjait a bánági kereskedelemben. Ezzel kapcsolatban több felszólalás hangzott el, amelyek lényegében a következőket szögezték le:

A bánági kereskedelemben a román elem elenyésző részt foglal el. Egy két kisebb cégtől eltekintve, román kereskedelmi vállalkozás nincsen. Ennek okát a felszólalók abban látták, hogy a szülők nem kereskedelmi pályára nevelik fiaikat, másrészt régebben hivatalos szervek akadályait is találtak a kereskedelmi pályára kerülő ifjak. Másrészt román kereskedelmi alkalmazottak csak gyér számban vannak, a meglévők többnyire másodrangú elhelyezést találnak és tanulási lehetőségük éppen ezért erősen korlátozott.

Az értekezleten több javaslat hangzott el. Ezek szerint fel kell világosítani a román szülők a kereskedelmi pálya és karrier jelentőségéről. A román kereskedelmi alkalmazottak képzettségének kiegészítésére külön tanfolyamot kell szervezni, a román alkalmazottakat el kell a kisebbségiektől különíteni, mert ezeknek más, különleges oktatásra van szükségük. Végül támogatni kell az önálló vállalatok alapítását, hosszulejárati hitellel és meg kell könnyíteni a cégbejegyzést.

Ezzel kapcsolatban rámutattak arra, hogy jelen körülmények között a cégbejegyzés elinté-

zése két hónapig tart és 5500 lel illetéket kell fizetni. Ez azt jelenti, hogy ha egy kisember tízezer lel vegyeskereskedést akar létesíteni, úgy tőkésének több, mint a felét a cégbejegyzési illeték fejében kell lefizetnie. Ezenkívül adózás terén is méltányos elbánásban kell részesíteni a román kereskedőket. A javaslatok nem hangzóttak el konkrét formában és úgy határoztak, hogy a megbeszéléseket folytatni fogják.

Kisebbségi szempontból megnyugvással kell regisztrálni azt a tényt, hogy az elhangzott indítványok mind a román elem erőszakmentes érvényesülésére vonatkoztak és olyan javaslat, amely a kisebbségi kereskedőtársadalom ellen szólt volna az értekezleten nem hangzott el.

A forgalmiadó-törvény kulcsának emelése

A hivatalos lap április 1-iki száma közli a forgalmi adótörvény módosítására vonatkozó rendelet törvényt, amely szerint a forgalmi adótörvény 1, 2, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 22, és 32. cikkei változtatták meg. A fontosabb módosítások a következők:

A 6 plus 1 százalék forgalmi adó alá eső tételek forgalmi adójából az államot illető 6 százalék változatlan marad, ellenben a Nemzetvédelmi alap (F. A. N.) dotálására szolgáló 1 százalékot két százalékra emelték, vagyis e cikkek után bruttó 8 százalék forgalmi adó, az eddigi 7 százalék helyett.

A C) listában szereplő nyersanyagok eddigi 3 százalékos forgalmi adóját 4 százalékra, a D) listában szereplő nyersanyagok eddigi 1 százalékos forgalmi adóját 1,5 százalékra emelték fel.

A módosító törvény uiból szabályozza a speciális forgalmi adó regiszterek vezetésére vonatkozó rendelkezéseket, amelyekkel kapcsolatban szigorítja az ellenőrzést.

A fenti adókulcsváltozásoknak megfelelően emelték fel azokat a forgalmi adókat is, amelyek fixilleték formájában állapították meg.

A törvénnyel kapcsolatban a hivatalos lap részletesen felsorolja a módosított táblázatokat is.

— Francia tőke a buhusi posztógyárban. Az ország egyik legnagyobb posztógyáránál, a buhusi posztógyárnál lényeges változások történtek. A vállalatba a francia textilipar egyik tőkeerős csoportja vállalt érdekeltséget és ennek képviselőjében Fernand Motte Balay lépett be az igazgatóságba. Raita kívül az igazgatóság kooptálta Constantin Argetoianu és Mircea Durmat, Sami Marguiles és Rafael Halion távoztak az igazgatóságból, míg Lazar Marguiles maradt a vezetőigazgató, helyettese pedig Felix Charles Louis Varras, akit a francia csoport delegált.

— A mezőgazdasági üzemekben használt traktorok adójának törlését kérte a mezőgazdasági kamarák szövetsége. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a gépkocsik adóját szabályozó törvény ötezerlees adót vet ki minden motorhajtású gépjárműre s a rendelkezés alól nem vonták ki a mezőgazdasági üzemekben foglalkoztatott traktorokat sem. A mezőgazdasági kamarák szövetsége a földművelésügyi minisztérium kedvező véleményezésével emlékiratot terjesztett a pénzügyminisztérium elé, amelyben ezeknek a motorhajtású járműveknek az ötezer leies illeték alóli mentesítését kéri.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, APRILIS 8.

Bucuresti. 14: Hírek. 21: Hírek, sport. 24: A feladományok szertartás közvetítése a patriárchatusi székesegyházból.

Budapest I. 7:45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Etrend. Közlemények. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 12: A kassai rádió adása. 13: Időjárásjelentés. 13:10: Lasko Emil ének-együttese. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés. időjárásjelentés, vizállásjelentés. 14:20: A rádió szalonzenekara. 15:35: Hírek. 15:50: A rádió műsorának ismertetése. 17: Tarka gyermekdelután. 17:45: Pontos időjelzés. időjárásjelentés. hírek. 18: Hírek szlovák és orosz nyelven. 18:10: A rádió postája. 18:40: Rékay Miklós hárfázik. 19: Nagyheti népszokások. Felolvasás. 19:30: Marchalko Rózi énekel zongorakísérettel. 20: Harangszó az egyetemi templomból. Utána Schütz Antal dr. előadása. 20:35: Kerpely Jenő gondolkázik zongorakísérettel. 21: Strauss Richard „Halál és megdicsőülés” — szimfonikus költemény hanglemezről. 21:25: Bárd Miklós emlékest. 22: Operaházi zenekar. 22:40: Hírek. időjárásjelentés. 23:20: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál. 23:45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24:30: Hanglemezek.

Budapest II. 19:30: Mezőgazdasági félóra. 20: Hanglemezek. 21: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 ei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Beteg gondozásban jártas, jóindulatú, tiszta, fiatalabb nőt keresünk. Cim a kiadóban. 1611

Éves bizonyítvánnyal rendelkező mindegyes szakácsnőt bejárónő mellé felveszek. Domán, Str. Greceanu 1., jelentkezés 9-10-ig és 3-5-ig. 1607

LAKÁS

Kersek központban levő elegánsan burtozott egyszobás, fürdőszobás, esetleg előszobás lakást. Cimeket a kiadóba kérek.

Háromszobás, összkomfortos, parkettás lakás május 1-re kiadó. Str. Rusu Sirianu 7. 1619

VÉTEL-ELADÁS

Börgarnitúra, konyhaberendezés. többféle butorok eladók. Str. Greceanu 11. 1623

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recame, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Vesziünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyeget és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláját megvesszük.

TEMPO bizományi-üzlet, Fischer Ellz-palota.

Egy portabli lógép sürgősen eladó.

Figyelem! Ménesi Schiller-bor kedvezményesen csak husvétra: 12 leu. — Ugyiszintén mindenféle pálinkák és bika-kavér-bor is kapható. Depot Jocus, P. Avram Iancu 17. 1639

Eladó prima Stelzhammer. keresztthuros zongora, egy gyönyörű antik vitrin, a bennlevő márkás porcellán díszárgyakkal. Megtekinthető délbén 1-3-ig. Cim a kiadóban. 1561

Modern, polturos uriszoba. 20 kötetes Révai-lexikon. 18 kötetes Brehm: Állatvilág és különféle butorok eladók Erdős, Str. Ecat, Teodoroiu 3. 1622

INGATLAN

Aradon a gyermekórház közelében, Str. Simion Bărnuțiu 6-8. szám alatt levő családi ház 4 parkettás szobával, vízvezetékekkel és összkomforttal eladó. 1481